МІСІОНАР

рік заснування 1897 №5 (151) травень 2005

Український християнський часопис

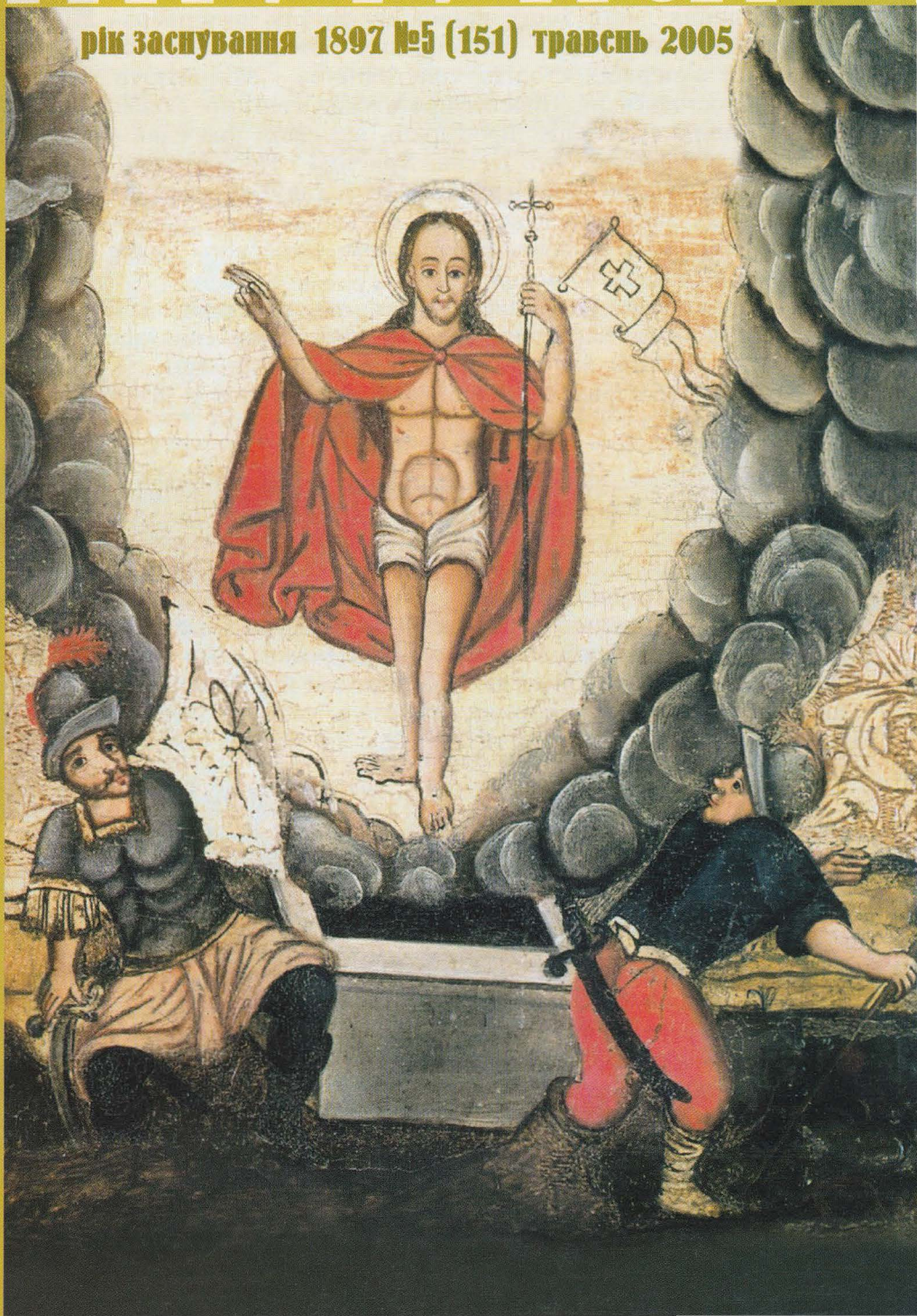

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА "МІСІОНЕР":

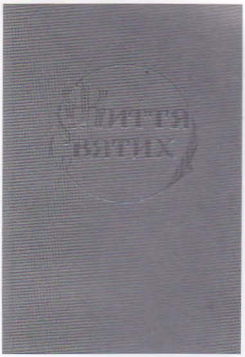

о. Андрій Трух, ЧСВВ. Життя святих у 4-х томах (вид. 2-ге, виправлене та доповнене).

Це видання дасть змогу широкому загалу читачів ознайомитися з детальними життєписами Божих угодників, починаючи з перших століть християнства і закінчуючи XX ст. Апостольський Престіл проголосив святими людей різних станів і суспільних прошарків, які своїм праведним життям засвідчили вірність Ісусові Христові і Його Містичному Тілу – Вселенській Церкві. Святі нагадують нам, що найосновніше завдання людини на цій землі – це спасіння власної душі й повернення до дому Небесного Отця після довгої життєвої подорожі.

Уважно читаючи життєписи святих, ми, християни XXI ст., не раз переконаємося у тому, наскільки нелегко є на цьому світі наслідувати Христа і йти за Ним. У той же час ми побачимо, що до святості покликана кожна людина і це своє завдання вона може реалізувати у різних життєвих обставинах.

о. Юрій Віщак. Небесна Заступниця: історія з'явлень Пречистої Діви Марії. – 336 с.

Молодий автор, греко-католицький священик, намагається у своїй книзі окреслити найважливіші з'явлення Пресвятої Богородиці у цілому світі, починаючи від раннього християнства і закінчуючи сучасністю. Її можна назвати "малою енциклопедією" з'явлень Матері Божої, хоча вона і не охоплює їх усіх. Усі об'явлення, про які йде мова у цій книзі, слід вважати приватними, без огляду на те, що Церква (у більшості випадків місцева) визнала їх автентичними і достовірними.

Ця книга допоможе всім нам, дітям Божим і дітям Марії, більш сміливо крокувати тернистою стежиною до неба, де нас чекає любляча Мати.

Слова з Атосу /Переклад з італ. та рос. мов о. Дам'яна Кічі, ЧСВВ. – 232 с.

Ця книга є збіркою богомудрих настанов відомих на увесь світ Святих Отців сучасності й давнини. Слова їхні прості, але смак джерельної води в них – необманний. Вони вчать християн у своєму серці слухати св. Євангеліє так, що з нього виливатиметься щира молитва.

Прочитайте цю книгу – і ви легко й радісно віднайдете той єдиний спасенний шлях, який допровадить вас до неба. А хіба це не найголовніше в житті кожного з нас?

Збірка настанов адресована усім, які бажають вести глибоке внутрішнє духовне життя.

Христос Воскрес!

Догорівши до кінця, мов свічка, 2 квітня цього року відійшов до Господа по нагороду великий Папа Іван Павло II. Ця втрата для Церкви і цілого світу огорнула смутком серця багатьох людей на землі. Спершу з'явилися сльози в їхніх очах, відтак до Бога полинули щирі молитви враз із твердим переконанням, що Папа вже заступається за нас перед престолом Всевишнього.

Слова однієї монахині: "Хоча він відійшов у вічність, однак, залишився тут, серед нас", – можемо також зробити своїми. Це підтвердили мільйони вірних, які одностайно скандували 8 квітня під час похорону Папи: "Santo subito" ("Негайно святий").

Так ще під час самого похорону смуток обернувся на радість, тим більше коли дзвони ватиканської базиліки 19 квітня ввечері сповістили радісну новину цілому світові: "Habemus Papam" ("Маємо Папу") – Венедикта XVI. Ним став голова кардинальської колегії Йосиф Ратцінгер, невтомний і скромний працівник у Божому винограднику – довголітній вірний співпрацівник свого великого попередника. Незважаючи на свій похилий вік, він відважно взяв у руки кермо корабля – Церкви Христової. 24 квітня відбулася інтронізація нового Папи, який у своїй промові зокрема сказав: "Я не сам. Сонми святих Бога мене підтримують, мене оберігають, мене ведуть... Не чинити мою волю, мої ідеї, але дозволити слухати разом з цілою Церквою волю і слово Господа, щоб Він зволив мене провадити, а разом зі мною цілу Церкву".

До цього часу він невтомно допомагав пером і світлим розумом наміснику св. апостола Петра у виконуванні нелегкого вчительського служіння. Зараз завдяки надзвичайній благодаті Божій стає непомильним учителем у справах віри та моралі для всього народу Божого. Закінчуючи свою першу коротку промову в якості Римського Архиєрея, Папа Венедикт XVI звернувся до всього свого духовного стада з проханням про молитву, щоби змогти добре виконати доручене йому Господом нелегке служіння.

"Ora et labora" ("Молися і працюй") – таким було гасло скромного італійського монаха Венедикта, який на початку VI ст. згуртував навколо себе відважних мужів, котрі цілковито посвятили своє життя на служіння Богові. Мабуть, тому новообраний Папа обрав собі ім'я Венедикт, бо в теперішніх нелегких для Церкви часах тільки цілковита посвята у гарячій молитві й невтомній праці зробить його спроможним провадити Вселенську Церкву.

Зі заповіту святої пам'яті Святішого Отця Івана Павла II, який ми опублікували фрагментами у цьому числі, побачимо, що зі самого початку свого понтифікату він був готовий на смерть. Він не боявся померти, але вірно і сумлінно виконував своє служіння, залишаючи Богові вирішувати, як довго йому доведеться це служіння виконувати. Його достойний наступник Венедикт XVI відзначається також відвагою. Він не думає, що вже, може, і близько кінець, але рішуче продовжує діло своїх попередників.

Нехай перемога Христа над смертю відбере у нас страх від смерті й збагатить нас радістю у всіх наших добрих починаннях.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

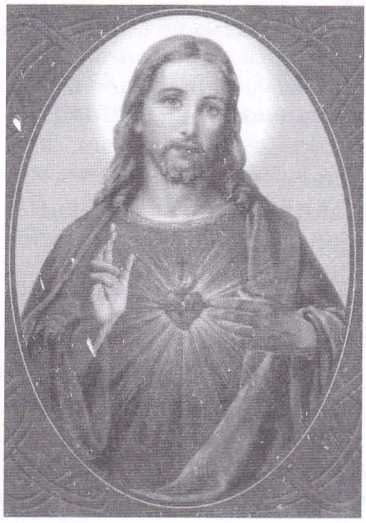

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ

(Поблагословлені Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ УСІ ПЕРЕСЛІДУВАНІ ЗА ВІРУ ТА СПРАВЕДЛИВІСТЬ ВІДЧУЛИ ПОТІХУ Й СИЛУ СВЯТОГО ДУХА.

Пророчі слова Ісуса Христа: "На вас накладуть руки й переслідувати будуть, і волочитимуть по тюрмах" (пор. Лк 21, 12), – неодноразово справдилися в історії християнства. Переслідували і переслідують тих, які стають в обороні потоптаних прав людини і борються за справедливість у суспільстві.

Справжні послідовники Христа завжди були переслідувані. В перших віках християнства євреї переслідували християн за те, що вони вірили в Божество Ісуса, тобто що Бог є не лише в одній Особі Отця, але також і в Особі Сина і в Особі Духа Святого. Переслідували християн також і римляни за те, що вони відмовилися віддавати Божу честь імператорові й почитати поганських божків. Переслідували їх різні єретики, як, наприклад, аріяни з IV ст. Переслідували їх послідовники ісламу, буддизму та інших релігій (доказом цього є сотні святих і мучеників у Китаю, Японії тощо).

Переслідували християн сильні світу цього, правителі й диктатори, боячись викриття несумісності своїх ідеологій з наукою і мораллю християн (доказом цього є сотні українських, мексиканських, іспанських мучеників за віру тощо).

Сьогодні християни також переслідувані, хоча вже в менших масштабах. У багатьох країнах відбувається переслідування тих християн, які незгідні з недотриманням основних засад християнської моралі і навіть з порушеннями законодавства.

Мабуть, до кінця світу будуть переслідувані ті, які відважно стоять на засадах правди і справедливості. Переслідуваних за віру протягом усіх віків Христос заохочує радіти і веселитися, бо вони отримають велику нагороду в небі, бо витривали до кінця.

Молімося, щоб усі переслідувані за віру і справедливість мужньо вистояли до кінця, постійно відчуваючи потіху і черпаючи силу від Духа Святого. Таку підтримку запевнив нам наш Божественний Спаситель, коли сказав: "Не бійтесь тих, що убивають тіло" (Лк 12, 4), а також: "Не клопочіться тим, як або що вам відповідати, або що казати, бо Дух Святий навчить вас тієї години, що треба говорити" (Лк 12, 11-12).

МІСІЙНИЙ: ЩОБ ПАПСЬКІ МІСІЙНІ ІНСТИТУТИ, ЗАСНОВАНІ СВЯТІШИМ ОТЦЕМ І ЄПИСКОПАМИ ДЛЯ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЇ УСІХ НАРОДІВ, ДОПОМАГАЛИ БОЖОМУ ЛЮДУ ВІДЧУВАТИ СЕБЕ ЖИВОЮ ЧАСТИНОЮ МІСІЙНОГО СЛУЖІННЯ СЕРЕД НЕХРИСТИЯН.

У новітні часи євангелізація усіх народів успішно продовжується завдяки багатьом місійним інститутам, які Святіший Отець заснував разом зі своїми єпископами. Всі вірні – католики в цілому світі – повинні підтримувати діяльність цих інститутів різними видами співпраці з ними, а також молитвою і матеріальною допомогою. Місійне служіння Церкви серед нехристиян чимраз більше здійснюється завдяки праці свідомих і активних мирян, зокрема членів Апостольства молитви.

Місійні інститути вишколюють різнопрофільних місіонерів для усіх країн світу, видають на різних мовах світу Біблію, катехизм, молитовники та інші засоби євангелізації.

Молімося, щоб вірні в християнських країнах усіма силами намагалися дати підтримку діяльності місійних інститутів, а вірні на місійних теренах прагнули ширити серед співгромадян християнську літературу і свідчити своїм життям, що християнство, зокрема католицизм – це найкомпетентніша і найкраща релігія у світі.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ БАТЬКИ-ХРИСТИЯНИ ПОВАЖАЛИ СВОБОДУ СВОЇХ ДІТЕЙ І НЕ НАВЧАЛИ ЇХ У СТРАСІ, А ВИХОВУВАЛИ В НИХ ПОЧУТТЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.

Страх і відповідальність ніколи не йдуть разом. Кожен страх, окрім страху Божого, не призводить до нічого доброго і є проявом егоїзму, тобто себелюбства. Відповідальність же, навпаки, є проявом любові й правдивої пошани до того, хто заповідає і наказує.

У всьому є своя міра. Батьки-християни не повинні занадто вільно ставитися до свого обов'язку – дати дітям можливість кращого пізнання і практики святої віри. До чогось доброго вони мають право і обов'язок своїх дітей заохочувати, а нерідко і змушувати.

Молімося, щоб усі батьки в Україні, добре це усвідомивши, виховували своїх дітей у правдивій несебелюбній любові, аби молодь ставала чимраз більше відповідальною за свої вчинки і не керувалася страхом можливого покарання за невиконання яких-небудь обов'язків, але прагнула тривалого добра як для себе самих, так і для своїх ближніх.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ТРАВЕНЬ – СВ. ЕПІФАНІЙ, 25.05 (12.05)

Народився у 310 р. у Палестині. Бажаючи глибоко дослідити Святе Письмо, вивчив багато мов. Часто відвідував різних пустельників, а скоро і сам постригся в ченці.

У 333 р. був висвячений на священика. Невдовзі збудував монастир. Мужньо ставав на захист святої віри і засуджував усілякі єресі, які розбивали єдність Христової Церкви.

У 367 р. його обрали єпископом міста Саламіни на Кіпрі. У 403 р. відійшов до Господа по нагороду.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ СУСПІЛЬСТВО ВИЯВЛЯЛО КОНКРЕТНІ ДОКАЗИ ХРИСТИЯНСЬКОЇ БРАТНЬОЇ ЛЮБОВІ МІЛЬЙОНАМ БІЖЕНЦІВ, ЯКІ ЗНАХОДЯТЬСЯ В УМОВАХ КРАЙНЬОЇ УБОГОСТІ Й ВІДКИНЕННЯ.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ ПРЕСВЯТУ ТАЙНУ ЄВХАРИСТІЇ ЧИМРАЗ БІЛЬШЕ СПРИЙМАЛИ ЯК СЕРЦЕ, ЩО Б'ЄТЬСЯ В ЖИТТІ ЦЕРКВИ.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО СТВОРИЛО ДЛЯ МОЛОДІ АТМОСФЕРУ ВПЕВНЕНОСТІ В МАЙБУТНЬОМУ.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЧЕРВЕНЬ – СВ. ОЛЕНА, 3.06 (21.05)

КОЛЕҐІУМ ім. св. Йосафата
Бучацького василіянського монастиря
оголошує конкурсний набір учнів
у 9-ті та 10-ті класи на 2005–2006 н. р.

Вступні випробування проводяться **з 11 по 15 липня** з таких предметів:
– комплексна співбесіда з християнської етики, історії, географії та іноземної мови (англійська або німецька);
– українська мова (диктант).

Документи приймаються **з 27 червня по 9 липня.**

Адреса: 48400, м. Бучач, Тернопільська обл., вул. Міцкевича, 19; тел.: (035-44) 215-49; факс: (035-44) 222-91.

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"Як Менє послав Отець, так Я посилаю вас" (Ів 20, 21).

Був пасхальний вечір. Воскреслий Ісус уже з'явився Марії Магдалині, Петро та Іван уже бачили порожній гріб. Все ж таки апостоли продовжують залишатися за закритими дверима у домі, сповнені страхом, аж до тієї миті, коли воскреслий Христос прийшов до них через закриті двері, бо жодна перепона вже не спроможна розділити Його з приятелями.

Ісус відійшов, але згідно зі Своєю обіцянкою повертається, щоби залишитися з ними назавжди. "Залишився серед них" – ці слова слід розуміти не як якесь тимчасове явління, але як постійну присутність. Відтепер і назавжди учні вже не будуть самі, замість страху в їхніх серцях поселилася постійна глибока радість. "І зраділи учні, побачивши Господа" (Ів 20, 20).

Воскреслий заполонює їхні серця, проходить через двері всіх домівок на світі, кажучи:

"Як Мене послав Отець, так Я посилаю вас".

Ісус був посланий Отцем, щоб усіх примирити з Богом і знову об'єднати в одне цілий людський рід. Він поставив за завдання Своїм учням продовжити будівництво Своєї церкви. Як Ісус зміг повністю виконати задум Отця, бо був одним разом із Ним, так і вони зможуть продовжити Його найвище посланництво, бо Воскреслий присутній у них. "Я у них", – просив Ісус Отця.

Від Отця до Ісуса, від Ісуса до апостолів, від апостолів до їхніх наступників посланництво ніколи не переривалося. Кожен християнин повинен відчувати у серці ці слова Ісуса. У "Церкві існує відмінність служінь, але тільки одне посланництво" *("Apostolicam actuositatem" – "Апостольську діяльність", 2).*

"Як Мене послав Отець, так Я посилаю вас".

Щоби ми були спроможні виконати це посланництво Господа, мусимо все чинити, щоб Він жив у нас. "Як?" – запитаєте. Ви повинні бути живими членами Церкви, ототожнюватися зі словом Божим, євангелізуючи передусім себе самих.

Це є одним зі завдань "нової євангелізації", про яку говорив Папа Іван Павло II. Він писав, що "необхідно кормитися Словом, щоб стати "слугами Слова" у завданні євангелізації: це є без жодного сумніву пріоритетом Церкви на початку нового тисячоліття" *("Novo millennio ineunte" – "Вступаючи в нове тисячоліття", 40),* тому що "лише одна єдина перемінена людина" зі "законом любові Христа і світлом Духа Святого спроможна чинити справжню метаною (навернення) сердець і розуму інших людей у своєму середовищі, у своєму народі й у світі" *("До паломників архієпархії Турс", 19 лютого 1998 р.).*

Сьогодні не достатньо лише слів. "Сучасна людина слухає більше свідків, ніж учителів, – наголошував уже Папа Павло VI, – і якщо

слухаю вчителів, то тільки з тієї причини, що вони є свідками" *(Генеральна аудієнція, 2 жовтня 1974 р.)*.

Голошення Євангелія буде успішним тільки тоді, коли воно опирається на свідчення життя, як це було за часів перших християн, котрі могли відважно сказати: "...що ми чули, що бачили нашими очима..." (пор. 1 Ів 1, 1); проповідь Євангелія буде успішною, бо так, як про них, зможуть і про нас сказати: "Дивись, як вони взаємно люблять, один за одного готові й померти" (Тертуліан, "Апологетика", 39, 7) ; проповідь Євангелія буде успішною, якщо зуміємо любити конкретною любов'ю, ідучи назустріч тим, які в потребі, якщо будемо давати їжу, одяг, притулок тим, які їх не мають, якщо станемо приятелями тих, які самотні або в розпачі, надавати підтримку тим, які проходять через випробування.

Живучи так, зможемо свідчити в світі Христа, Який захоплює нас, у такий спосіб, щоб кожен з нас ставав другим Христом. Таким чином спричинимося до того, щоб Його діло продовжувалося.

"Як Мене послав Отець, так Я посилаю вас".

Ось досвід деяких наших лікарів і медсестер *(з руху "Фоколяринів" – прим. ред.)*, котрі в 1996 р. довідалися про важкі обставини народу Банґва, якому в той час загрожувала небезпека цілковитого вимирання внаслідок 90 % смертності дітей.

Почувши про таку ситуацію, медики вирушили в ту країну, щоб бути разом із ними, вважаючи за свій перший обов'язок там, на місці, дати могутнє свідчення Євангелія. Люблячи одні одних, жертвуючи своє професійне служіння, вони відкрили на початку диспансер, який згодом переріс у велику лікарню. Дитяча смертність знизилася до 2 %. Де донедавна був непрохідний ліс, збудовано електростанцію, а згодом і коледж, у якому навчаються діти як у початкових, так і старших класах. З часом завдяки пожертвам, які надійшли від громадян цієї країни, збудовано 12 доріг, які пов'язували між собою навколишні села.

Конкретна і зобов'язуюча любов полягала в тому, що більшість людей мали жити зовсім по-новому – жителі місцевостей, які до цього часу були в постійних чварах, примирилися; непорозуміння через межі земель вирішилися мирно; провідники різних каст підписали мирні договори взаємної любові й життя у братерстві, взаємного обміну дарами. Ось справді чудові свідчення та оригінальний і правдивий приклад любові.

К'яра ЛЮБІК
(переклад з італійської мови о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ)

НАМ ПИШУТЬ

На сторінках нашого часопису висловлюють подяки:

Світлана Дідак із м. Львова – Найсвятішому Серцю Христовому, Пречистій Діві Марії, свв. Йосифу, ап. Юді Тадею, о. Піо та іншим небесним заступникам за допомогу в подоланні життєвих випробувань.

З. Попович з м. Івано-Франківська – Господу Богу, Пресвятому Серцю Ісусовому, Матері Божій із Гарабандалу за опіку над родиною.

Віра Бродович із м. Львова – Господу Богу, Пресвятій Богородиці з Амстердаму, Слузі Божій Марії Челесті Кростарозі, Папі Івану Павлу II, св. о. Піо та усім небесним заступникам за вислухання молитов.

Леся Шум'яцька з смт. Великий Березний на Закарпатті – Господу Богу і св. Юді Тадею за щасливе народження дитини.

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ

Сердечно вітаю вас усіх, дорогі в Христі, зі святим празником Христового Воскресіння. Цьогорічний Великдень є особливим. Він припадає на той час, коли природа вже в повному весняному розквіті. Після нестабільної зими та провесни повними легенями вдихаємо свіже цілюще повітря. Око насичується розвиненою веселкою барв. Якесь особливе задоволення й насолода народжуються у нас, якесь незвичне відчуття, що ми осягнули стан стабільного розвою й готові прийняти повне плодів літо.

Подібно до того, як природа змагалася, щоб подолати зимову пору, так ми сподіваємося на оновлення суспільства. Це перший Великдень у виправданій надії на оздоровлення суспільного ладу в Україні, якого ми всі так прагнемо та задля осягнення якого нам потрібно змагатися.

Цьогорічний Великдень має ще одну особливу обставину. Святої пам'яті Папа Римський Іван Павло II проголосив 2005 рік Роком Пресвятої Євхаристії. Ісус Христос таїнственно присутній між нами в Пресвятій Євхаристії під видами хліба й вина, але в дійсності – це є Його Тіло і Кров, це Він, воплочений єдинородний Божий Син. Те, що покійний Святіший Отець хотів, щоб світ пригадав собі дуже чітко, – правда нашої віри, що Бог є завжди з нами. Спосіб Його перебування переходить усі можливості нашої уяви. Та не на цьому ми хочемо тепер наголосити, лиш саме на тій безперечній правді, що Бог є з нами завжди. Це надає цьогорічному Великодньому празникові ще більшої, винятковой урочистості.

Ці зовнішні обставини додають цьогорічному Великодню незвичайного забарвлення, яке спонукає нас глибше вдуматися в зміст великого празника, бачити в ньому не лише нагадування про минулі події, а пережити його як щось щорічно повторюване, проте, з іншого боку, неповторне у відношенні до сучасних потреб.

Усі Господні празники церковного року підтверджують правду, яку визнаємо щоразу, коли виголошуємо "Символ віри": що "ради нас і нашого ради спасіння" Ісус Христос родився, жив між людьми, вчив, творив чуда, страждав, умер на хресті. Син Божий воплотився і добровільно прийняв терпіння з великої любові до людей.

У подіях, пов'язаних з Великоднем, ми бачимо особливу Божу всемогутність. Від створення світу до народження Ісуса Христа Господь Бог у різні моменти показував свою силу над природою і людьми. За час свого земного життя Ісус Христос – воплочений Божий Син – не раз творив чуда, які засвідчували Його Божественну владу. Але між усіма тими чудами немає такого, яке б дорівнювало Христовому Воскресінню – події, яку урочисто пригадуємо та святкуємо саме сьогодні.

У страсному тижні, який передує Великодню, перед нашими очима проходила ціла низка прикрих подій: зрада Юди, втеча апостолів, відречення Петра, несправедливе засудження з боку Пилата, бичування Ісуса, Його хресна дорога, розп'яття і смерть, – які, на перший погляд здавалося б, свідчать про цілковиту поразку місії Ісуса Христа і Його благословенної науки. Це все – таке ганебне, таке пригноблюючe, що навіть такий світлий момент, як встановлення на Тайній вечері Пресвятої Євхаристії, здавалося б, немов відходить на другий план.

Але саме в той час, коли зло нібито тріумфувало, Христос воскрес, подолав смерть і всі негідні диявольські затії! Той, хто усім серцем переживав літургійні страсні відправи та заглиблювався в роздуми над

згаданими подіями, сприйме перше привітання на Великдень "Христос Воскрес" як справжню Добру Новину – клич перемоги, остаточне подолання всього злого.

Проте, аналізуючи події, які сьогодні висвітлюють засоби масової інформації, у нас зароджується сумнів: чи справді все зло переможене? Чому майже через дві тисячі років після Христового Воскресіння зла в світі не поменшало, чому воно таке кричуще? Чи не міг Христос раз і назавжди його усунути?

Своїм воскресінням Христос довів, що має владу й силу здійснити будь-яке добро й усунути всяке зло. Людина як створіння, наділене розумом і свобідною волею, через свою гріховність стала причиною неладу та суспільного зла. І виправити те, що накоїла, самостійно не в силі. За Своїм спасительним планом *Господь закликає нас боротися зі злом і чинити добро.* Таким є наше покликання. Нинішній празник Христового Воскресіння вчить нас, що з допомогою Господа, який подолав смерть, можна протистояти злу і його перемагати. Його перемога є підставою нашої перемоги, якщо ми щиро станемо причасниками Господа в усіх проявах нашого щоденного життя.

Якщо ми все-таки почуваємося пригноблені, то це тому, що нам бракує віри, – бракує переконаності в тому, що віра в Господа може впливати на наше людське буття. Всевишній хоче допомогти нам. І коли ми поєднуємося з Ним у молитві, коли виконуємо Його заповіді, ми маємо за союзника в нашій боротьбі зі злом самого Бога. Для того Він до нас прийшов, для того і Воскрес!

Сьогодні в світі часто намагаються усунути Бога з особистого, а тим більше – зі суспільного життя. Нарікання, осудження, зневоження набуває широкого розголосу, що зроджує вражіння, немовби лихо панує над світом. Таким настроям ми маємо протиставити нашу віру в Христове Воскресіння та в Божу всемогутність. Яким же великим духовним підне-сенням може бути для нас усвідомлення, *що насправді ми спроможні замінити те, що зле, на те, що добре!* Це робить Великдень не тільки радісним, але й, щонайголовніше, – дуже важливим святом.

Вітаю вас усіх зі святим празником і бажаю якнайтісніше єднатися з Воскреслим Господом – переможцем смерті та всякого зла!

Христос Воскрес! – Воістину Воскрес!

†ЛЮБОМИР

Христос Воскрес!
Дорогі читачі нашого часопису!

Вітаємо вас із світлим празником Воскресіння Христового, заохочуючи, щоб ви, наслідуючи двох апостолів з Емаусу, раз у раз зустрічали Воскреслого Христа на ламанні хліба.

Бажаємо, щоб і ваші серця завжди горіли, коли читаєте або слухаєте пояснення Священного Писання, і щоб таким чином розвіялися усі ваші сумніви, занепокоєння та розчарування до тієї міри, аби ви стали спроможні піднести на дусі інших і утвердити їх у вірі в те, що Воскреслий Христос з кожним із нас завжди співподорожує.

Редакція "Місіонаря"

ЦЕРКВА В ЧАСІ ПОНТИФІКАТУ ІВАНА ПАВЛА II

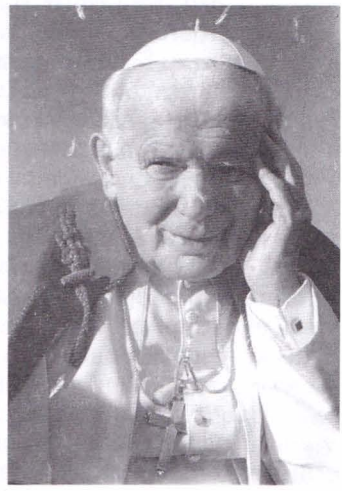

Папа "з далекого краю" протягом свого довгого понтифікату твердив, що Церква мусить вийти до світу з Доброю Новиною, щоб служити сучасній людині.

У час, коли Іван Павло II розпочинав свій понтифікат, у Церкві й у світі відбувалися чотири революції. **Перша сталася у самій Церкві,** а до її вибуху спричинився II Ватиканський Собор. Його постанови змінювали обличчя Церкви і по-новому визначали співжиття між нею і сучасним світом.

Після Собору багато духовних осіб вважало, що запропоновані вирішення є половинчасті й з реформами потрібно йти значно далі. Ця дуже впливова група під керівництвом о. Ганса Кінга мала сильну моральну підтримку і за його посередництвом критикувала Церкву за половинчастість проведених реформ. З іншого боку існувала хоч не так чисельна, але дуже впливова і не менш агресивна група противників Собору на чолі з архиєпископом Маркелом Лефевром.

Натиск на самосвідомість Церкви призвів до того, що Іван Павло II вирішив дисциплінувати богословів і душпастирів, котрі у своїх повчаннях вийшли поза межі католицької віри. Наприклад, Папа заборонив канонічну місію відомому американському моралісту Чарльзу Карренові, а також швейцарському професорові догматичного богослов'я Г. Кінгу і пропагаторові богослов'я визволення Леонардо Боффові.

Друга революція була політичною. Наприкінці 70-х рр. західна цивілізація перебувала під істотним впливом найрізноманітніших – більш чи менш радикальних – соціалістичних і марксистських груп.

Свою першу подорож Папа здійснив до Мексики, де взяв участь в Конференції єпископів Латинської Америки у січні 1979 р. Там, з одного боку, він усіма силами підтримав прагнення до оборони прав людини, а з другого – виразно показав, що помилковою є також марксистська теорія і практика, котра допускає насильство. Коментатори були дезорієнтовані, що і в майбутньому часто траплялося. У їх інтерпретації Іван Павло II водночас і підтримував, і не підтримував теології визволення.

Іван Павло II, маючи за собою східноєвропейський досвід, добре знав, як легко можна запропонувати людям Марксові фальшиві рішення, запроваджені в життя під охороною радянських танків та контролем поліції. Він однозначно висловився проти будь-якої форми "союзу трону з вівтарем", але також відкинув промарксистську теологію визволення. Вибрав дорогу вступу в політику на рівні етичних цінностей, а також прав людини. Таким чином Церква не стала в стороні відносно різних суперечок чи політичних конфліктів.

Третя революція була моральною. Після 1968 р. наступив наступ на всі цінності, крім свободи. Гасло "забороняється забороняти" з'явилось на стінах європейських та американських міст. Незгода проявилася у виникненні культури хіппі, з їхньою теорією і практикою сексуального

визволення, відірвання (часто наркотичного) від дійсності. За єдину правдиву річ вони вважали звільнення від усіх обов'язків стосовно родини, народу і держави.

Іван Павло II відповів на це приготуванням зовсім нової теологічної візії – теології тіла, визволяючи католицьке навчання від надмірної строгості, в яку інколи потрапляло моральне богослов'я, сприяючи розвитку "християнського фемінізму", ефективно виступаючи проти марксистського фемінізму, що описує світ у категорії боротьби статі.

Нарешті, **четверта революція – виховнича,** яка тісно пов'язана з моральною революцією 1968 р. Вона поширює переконання, що наука не є процесом пізнання правди, а лише виразом ідеології, тому спосіб її подання, який існує, є обтяжливий. Потрібно ліквідувати "класову" опозицію професор-студент, переглянути всю культуру і науку.

Відповіддю Папи на цей стан справ була відновлення церковного характеру богослов'я. Для цього було опубліковано перший після понад чотирьох століть Катехизм Католицької Церкви, щоб докладно було відомо, у що віримо і які є границі нашої віри, але також для того, щоб показати її історичне багатство.

У 1986 р. він скликав комісію для опрацювання Катехизму. Після дев'ятилітнього редагування, а також багатосторонніх консультацій побачив світ новий Катехизм, написаний сучасною прекрасною мовою, збагачений багатьма біблійними і патристичними текстами, щоби католики у всьому світі знали, якою є віра Церкви, до котрої вони належать.

Цей понтифікат почав ламати ялтинський поділ Європи. Сьогодні знаємо, як це було ефективно. Папські богословські, візіонерські вияснення панорами дій, поєднані з реалістичним баченням ознак часу, приготувала Осінь народів у 1989 р.

Також Папа будував цю самосвідомість через проголошення чергових документів, у яких показав теологічний опис сучасності. Це він зробив хоча б у таких енцикліках: "Redemptor hominis" ("Відкупитель людини"), "Dives in misericordia" ("Бог багатий милосердям") та "Dominum et vivificantem" ("Господа і життєподавця"). Також оголосив новий Кодекс канонічного права.

У той час Папа послідовно діяв для здійснення двох пріоритетів стосовно діяльності Церкви у світі.

1) Папське бачення **об'єднаної Європи.** Іван Павло II від 1979 р. скликував різні симпозіуми і семінари, на яких суспільні провідники, інтелектуали і дисиденти зі Західної і Східної Європи разом роздумували про коріння європейської тотожності і єдності. Також він торкався цієї тематики в папських енцикліках і листах, встановлював опікунів Європи, які походили з її східної частини. *(Варто згадати, що у своїй енцикліці "Slavorum Apostoli" ("Апостоли слов'ян") Папа проголосив свв. Кирила і Методія співпокровителями Європи. До того часу єдиним покровителем Європи був св. Венедикт – прим. ред.).*

2) **Права людини.** Під час своїх душпастирських паломництв Папа додавав сили духу переслідуваним, примирював демократичну опозицію з правлячою владою. Завдяки йому в таких країнах, як Гаїті, Аргентина, Філліпіни, Нікарагуа, Чилі, Гватемала, Сальвадор, Парагвай, Мексика і, очевидно, Польща настав час позбавлення влади сатрапів і різного роду диктаторів, розпочався процес утворення демократичної держави права. У цих і багатьох інших державах Церква виявилася найважливішою інституцією, яка послідовно охороняє права людини.

У рамках приготувань до Великого Ювілею 2000 р. Іван Павло II рекомендує усій Церкві, як предмет розважань і молитви, такі теми: накидування насильством правди в історії через католиків, розбиття християнської єдності, неправдоподібність свідчення життям про Євангеліє, випадки поєднання тронів з вівтарем, а також недостатнє втілення в життя Церкви навчання II Ватиканського Собору.

З програмою нової євангелізації Папа звертався до молоді під час чергових Світових Днів Молоді, говорячи їй: "Ви є послами, щоб свідчити". Ідея таких днів, спочатку сприймана з побоюванням, стала великим досягненням Церкви. Вона виявилася правдивим місцем зустрічі мільйонів молодих людей зі всього світу. Наперекір багатьом прогнозам навчаюча роль Церкви є широко одобрювана молодим поколінням. Ця ідея об'явила також світові свіжість і ентузіазм тих, які в третьому тисячолітті хочуть бути свідками Доброї Новини.

У новому тисячолітті головною метою Івана Павла II було виникнення з новою силою радикалізму християнського свідчення. Ясніше і частіше, ніж перед тим, він говорив про загальне покликання до святості. Папа підкреслював, що "недільний католицизм", який звужується до мінімального виконання релігійних практик і відвідування церкви, має дуже мало спільного з даром св. Хрещення, значення якого в нашому житті треба ще раз відчитати. Він говорив: "Не бійтеся бути святими".

Клубок діалогу міжрелігійного і екуменічного був присутнім від початку його понтифікату. Уже в 1979 р. Папа зустрівся в Константинополі з православним патріархом Димитрієм I, а також молився словами Корану в заміненому на мечеть колишньому християнському соборі св. Софії.

Метою папських паломницьких подорожей стали передусім країни, де більшість віруючих є православні: Румунія, Греція, Грузія, Вірменія, Україна, Болгарія. Під час свого понтифікату Іван Павло II відвідав 14 із 15 автокефальних Церков. Не відвідав тільки Російської Православної Церкви, і це виключно внаслідок спротиву її представників.

Папа також відвідав країни, де панівними є інші релігії, зокрема іслам: Сирію, Єгипет, Казахстан, Йорданію, Азербайджан, Ізраїль, а також Індію. Особливо історичний вимір мало паломництво до Святої Землі, під час якого – як це зауважив один із єврейських коментаторів – "Папа будував мости над ріками крові".

Іван Павло II неодноразово підкреслював у своїх навчаннях, що умовою перспективної ефективної політики, а також тривалого миру є правда. Є вона також умовою екуменізму – тактика чи дипломатія не можуть заслонювати дійсність. Іван Павло II показав, що замовчування важкої правди є набагато більше небезпечне, ніж її відкрите визнання.

З цієї причини Папа такий великий наголос поставив на "очищенні пам'яті" Церкви. Це полягало в тому, щоби вибачитися за невторопні вчинки і пробачити своїм кривдникам. В ім'я правди Папа неодноразово заторкував найскладніші питання, як, наприклад, проблему інквізиції чи також антисемітизм. Цей жест Івана Павла II є виразом його глибокої віри, і він був дуже потрібний Церкві.

Повчання Івана Павла II глибоко змінило Церкву за останніх 25 років минулого століття. Однак багато його ґрунтовних ідей все ще не достатньо вивчені й оцінені. Я глибоко переконаний, що зараз лише початок впливу повчань Івана Павла II на життя Церкви і світу.

За матеріалом о. Матея З'ЄНБИ, ОП
(переклад з польської і скорочення тексту – редакції)

ЗАПОВІТ ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II

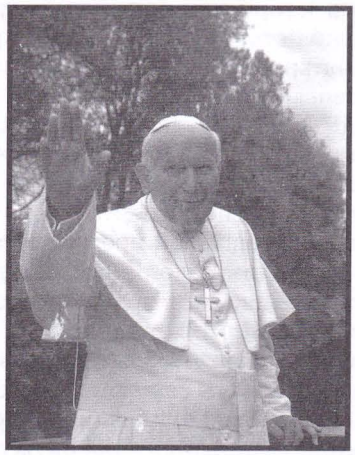

(від 6 березня 1979 р.)

В ім'я Пресвятої Трійці. Амінь.

"Чувайте, отже, бо не знаєте, якого дня Господь ваш прийде" (Мт 24, 42). Ці слова пригадують мені останній заклик, який пролунає тоді, коли Господь захоче. Прагну за Ним прямувати і прагну, аби все, з чого складається моє земне життя, приготовляло мене до тієї хвилини.

Не знаю, коли вона прийде, але так само як усе, також і ту хвилину віддаю в руки Матері мого Господа. "Totus Tuus" ("Увесь твій"). У цих материнських руках залишаю все і всіх, з ким пов'язувало мене моє життя і покликання. У тих руках залишаю передусім Церкву, а також мій Народ і ціле людство. Усім дякую, в усіх прошу пробачення. Прошу також про молитву, щоб милосердя Боже було більше від моєї слабкості і негідності.

Під час реколекцій прочитав я ще раз заповіт Святішого Отця Павла VI. Це схилило мене до написання цього заповіту. Не залишаю після себе власності, якою належало б розпоряджатися. Речі щоденного вжитку, якими я користувався, прошу роздати за власним розсудом. Особисті нотатки спалити. Прошу, щоб за цими справами наглядав о.Станіслав, якому дякую за багатолітню вирозумілу співпрацю і допомогу. Всі інші слова подяки залишаю в серці перед самим Богом, бо важко їх тут висловити.

Щодо мого поховання, повторюю ті самі розпорядження, які видав Святіший Отець Павло VI. (Додаток на полях: "Труна в землі, без саркофагу". 13.02.1992 р.). Про місце нехай вирішить Колегія кардиналів і земляки. Після смерті прошу про св. Літургії і молитви.

Висловлюю найглибшу довіру, що попри всю мою слабкість Господь уділить мені кожну потрібну благодать, щоб подолати згідно з Його волею всі завдання, випробування і страждання, яких Він захоче зажадати від Свого слуги впродовж життя. Вірю також, що Він не допустить, аби я будь-коли через якісь дії – слова, вчинки або бездіяльність – відступив від моїх обов'язків на цьому святому Петровому Престолі.

(від 24 лютого до 1 березня 1980 р.)

Також упродовж і цих реколекцій роздумував я над правдою про Христове священство в перспективі того Переходу, яким для кожного з нас є хвилина Його смерті. Полишення цього світу, щоб народитися для іншого, для світу майбутнього, вирішальним і промовистим знаком якого є для нас Воскресіння Христа.

Прочитав минулорічний запис мого заповіту... Нині бажаю додати до нього тільки те, що з можливістю смерті кожен має рахуватися. І завжди має бути готовим до того, що стане перед Господом і Суддею, а водночас Відкупителем та Отцем. Отже, і я рахуюся з цим безустанно, ввіряючи цей вирішальний момент Матері Христа і Церкви – Матері моєї надії...

Прагну ще раз цілковито віддатися волі Господа. Він сам вирішить, коли і як я маю закінчити моє земне життя і пастирське служіння. У житті і смерті – "Увесь твій" через Непорочну Діву Марію. Приймаючи вже тепер цю смерть, вірю, що Христос дасть мені благодать цього

останнього Переходу, тобто Пасхи. Вірю також, що зробить її корисною для тієї найбільшої справи, якій намагаюся служити: для спасіння людей, для порятунку людської родини, а в ній усіх народів і націй..., для людей, яких в особливий спосіб мені довірив, для добра Церкви, для прослави самого Бога...

(від 5 березня 1982 р.)

... Замах на моє життя 13 травня 1981 р. у певний спосіб підтвердив правдивість слів, записаних під час реколекцій 1980 р. Тим глибше відчуваю, що цілковито перебуваю у Божих руках – і залишаюся надалі в розпорядженні мого Господа...

(Ювілейні реколекції 2000 р., 12-18.03)

...Цієї миті, коли пишу ці слова, Ювілейний Рік 2000 став уже реальністю, яка триває. Вночі 24 грудня 1999 р. було відчинено символічні двері Великого Ювілею у базиліці св. Петра, потім у храмах св. Івана на Лятерані та св. Марії Маджоре (Великої) – на Новий рік, а 19 січня – двері базиліки св. Павла за мурами. Ця остання подія, з огляду на свій екуменічний характер, особливо закарбувалася в пам'яті.

В міру того, як Ювілейний Рік 2000 просувається вперед..., замикається за нами XX ст., а відчиняється XXI ст. За велінням Божого Провидіння мені було дано жити в цьому складному столітті, яке відходить у минуле, а в році, коли вік мого життя добігає 80-ліття, належить запитати, чи не час повторити за біблійним Симеоном: "Нині, Владико, можеш відпустити слугу Твого" (Лк 2, 29).

13 травня 1981 р., у день замаху на Папу під час аудієнції на площі св.Петра Провидіння, Боже Провидіння у чудесний спосіб врятувало мене від смерті. Той, Який є єдиним Господом життя і смерті, сам мені продовжив життя, немовби заново подарував. Відтоді воно ще більше належить Йому. Вірю, що Він сам дозволить мені розпізнати, як довго я маю виконувати це служіння, до якого Він мене покликав 16 жовтня 1978 р. Прошу Його, щоб покликав мене тоді, коли сам захоче... Вірю також, що поки мені буде дано виконувати Петрове служіння в Церкві, милосердя Боже уділятиме мені необхідні для цього благодаті...

Стоячи на порозі третього тисячоліття, прагну ще раз подякувати Святому Духові за великий дар II Ватиканського Собору, якого я разом з усією Церквою – а особливо з усім Єпископатом – почуваю себе боржником. Я переконаний, що ще довго буде дано новим поколінням черпати з тих багатств, якими цей Собор XX ст. нас обдарував. Як єпископ, який брав участь у діяльності Собору від першого до останнього дня, прагну довірити цю велику спадщину всім, які в майбутньому будуть покликані до її виконання. Сам же дякую Вічному Пастиреві за те, що дозволив мені цій великій справі служити впродовж усіх років мого понтифікату...

У міру того, як наближається кінець мого земного життя, повертаюся спогадами до його початку, до моїх Батьків, Брата і Сестри (якої не знав, бо померла ще до мого народження); до парафії у Вадовицах, де був охрещений, цього міста моєї молодості, до ровесників, приятелів і приятельок..., до людей, яких Господь мені особливо довірив. Усім прагну сказати одне: "Господь вас винагородить".

"Отче, у Твої руки віддаю духа мого" (пор. Лк 23, 46).

17.03.2000 р., Іван Павло II, Папа
(оприлюднено 7 квітня 2005 р., текст подано зі скороченнями)

ХРЕСНА ДОРОГА МІСТОМ ЛЕВА

З квітня цього року в Хрестопоклінну неділю у Львові відбулася Хресна дорога. З різних місцевостей прибуло вдосталь вірних нашої Церкви, які разом з львів'янами рікою розлилися славним містом.

Цьогорічна Хресна дорога виявилась трохи незвичною: замість проповідей священиків на кожній зупинці можна було побачити знані фрагменти Ісусового хресного ходу. Театралізовану Хресну дорогу підготувала студентська молодь з Івано-Франківської теологічної академії. Дівчата-скаути з василіянської церкви св. Андрія у Львові несли портрет Папи Івана Павла II, який напередодні (2 квітня) упокоївся в Господі.

Величне дійство сколихнуло серця усіх присутніх, які мали можливість перенестись подумки, своїм духом у ті часи, коли Христа безпідставно розп'яли. Відомі євангельські персонажі знову згуртувались навколо засудженого Спасителя.

Наприкінці Хресної дороги Протоігумен о. Григорій Гриньків, ЧСВВ виголосив змістовну проповідь у центрі міста біля фігури Матері Божої. Він подякував усім, хто спричинився до проведення цієї Хресної дороги, зокрема студентам з Івано-Франківська, які так гарно зуміли в наочний спосіб висвітлити суть Христових страждань, та численним вірним, які дали яскраве свідчення своєї віри.

СЛІДАМИ ВЕЛИКОГО ПАПИ

7 квітня цього року, напередодні похорону Папи Івана Павла II, у древньому Львові відбулася піша хода тими місцями, де у червні 2001 р. побував Святіший Отець. У такий спосіб учасники походу хотіли ще раз згуртуватися довкола цієї величної постаті, яка відійшла у вічність.

Цей духовний захід розпочався панахидою у архикатедральному соборі св. Юра. Потім Кир Степан Меньок, ЧНІ, екзарх Донецько-Харківський, наголосив на важливості крокування слідами Папи Івана Павла II, щоб не збитися з дороги і не заблукати. Після проповіді численні вірні рушили вулицями Львова. Дорогою учасники читали уривки з промов Святішого Отця, які він виголошував, будучи на нашій Батьківщині. Чимало слів Папи були звернені до молоді, яку він завжди вважав надією і майбутнім Церкви, рекомендуючи їм вибирати тільки вузьку дорогу та керуватись на ній цінним компасом – Декалогом...

Миряни та духовенство зупинялись біля тих храмів міста, що пам'ятають добре Папу, достойного гостя. Кінцевою зупинкою поминального ходу була церква Різдва Пресятої Богородиці на Сихові, перед якою встановлено пам'ятник першому Папі-слов'янину. Ясне світло запалених свічок освітлювало померкле довкілля. Коли правилася панахида, вірні мали змогу бачити на стіні храму слайди про Папу в колі духовенства та мирян під час його візиту до України.

Потім слово мав єпископ-помічник Львівський Кир Ігор Возьняк, ЧНІ, який підкреслив, що Святіший Отець світився усіма чеснотами, був мужем віри та молитви, умів терпіти і давати кожному добрий приклад, як треба жити по-Божому у цьому світі... На завершення відбулася ще Хресна дорога, яку, між іншим, спеціально для Папи написав його добрий товариш патріарх Константинопольський Вартоломей I.

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

ПОХОРОН ПАПИ ІВАНА ПАВЛА ІІ

Майже 2,5 мільйони вірних і понад 200 делегацій з цілого світу прибуло до Ватикану, щоб віддати останню шану 264-му наступнику Ісуса Христа – великому Папі Римському Івану Павлу ІІ.

8 квітня цього року відбувся його похорон на площі св. Петра у Ватикані. На трибунах навколо вівтаря зайняли свої місця 116 кардиналів (серед них і Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар) та представники офіційних делегацій. Серед них генеральний секретар ООН Кофі Аннан, президенти та керівники урядів провідних держав світу, зокрема український Президент Віктор Ющенко з дружиною Катериною Чумаченко.

Вшанувати найбільшого Папу XX ст. приїхали Константинопольський патріарх Вартоломей І, митрополит Кирило (Російська Православна Церква), ієрарх Христодулос (Грецька Православна Церква), делегація Православної Церкви з Грузії та представники інших релігій.

Під час похоронної св. Літургії змістовну проповідь про життя і апостольське служіння Святішого Отця Івана Павла ІІ виголосив кардинал Йосиф Ратцінгер. Вірні часто скандували "Святий! Святий!", що означало їхнє переконання в тому, що Папа Іван Павло ІІ був непересічною духовною постаттю.

Після закінчення св. Літургії труну, яка була зроблена з кипарисового дерева, з тілом покійного Папи перенесли до базиліки св. Петра, а потім перенесли до місця поховання, де відбулася остаточна церемонія поховання.

ВИБІР НОВОГО ПАПИ

19 квітня цього року о 18. 50 год. за середньоєвропейським часом вибір 115-ти кардиналів озвучив кардинал-протодиякон Хорхе Артуро Медіна Естевз із балкону базиліки св. Петра у Ватикані.

Латинською мовою він виголосив: "Сповіщаю вам велику радість: маємо Папу, найдостойнішого і блаженнішого кардинала Йосифа Ратцінгера, який обрав собі ім'я Венедикт XVI".

Потім на балконі базиліки з'явився 265-й за рахунком Папа в історії Церкви, який уділив своє перше апостольське благословення "Urbi et Orbi" ("Містові і світу"). Новообраний Папа Венедикт XVI виголосив коротку промову, яку слухали не тільки сотні тисяч вірних на площі перед базилікою св. Петра, але й багато мільйонів людей по всьому світу завдяки телетрансляції цієї визначної події.

Папа сказав: *"Після великого Папи Івана Павла ІІ кардинали обрали мене, простого і скромного працівника Божого виноградника. Мене тішить те, що Господь діє також через недосконале знаряддя, тому передусім вверяю себе вашим молитвам. У радості Христа Воскреслого, вірячи в Його тривалу поміч, ідімо вперед. Господь нам допоможе, а Мати Божа буде нас оберігати. Дякую".*

БІОГРАФІЯ ПАПИ ВЕНЕДИКТА XVI

Йосиф Ратцінґер народився 16 квітня 1927 р. у селянській родині в Баварії (Німеччина). Його 81-річний рідний брат Ґеорґ нині служить священиком.

У 1943 р. 16-річний семінарист був призваний до армії. У 1945 р. як інтернований солдат потрапив до табору союзників. 29 червня 1951 р. був висвячений на священика мюнхенським кардиналом Фаульхабером.

У віці 26-ти років розпочав свою наукову працю, до якої мав особливе покликання. Працював викладачем догматичного богослов'я у м. Фрайзінґу. У 1953 р. він блискуче захистив дисертацію про спадщину св. Августина і прославився як один із кращих богословів Німеччини. З 1959 р. викладав у Боннському університеті, а в 1966 р. став головним експертом з питань догматичного богослов'я в університеті Тюбінґена. У 1972 р. на противагу антиклерикальним газетам і журналам, що заполонили Європу, заснував богословський журнал "Communio", який до сьогодні залишається одним із найпопулярніших католицьких видань світу.

24 березня 1977 р. Папа Павло VI іменував його архиєпископом-митрополитом Мюнхена і Фрайзінґа, а 27 червня того ж року підніс до гідності кардинала. 25 листопада кардинал Йосиф Ратцінґер очолив Конгрегацію доктрини віри і очолював її аж до вибору на престол св. Петра. Там він проявив себе оборонцем чистоти католицької віри і довгі роки був близьким приятелем Папи Івана Павла II. Кардинал Ратцінґер організував його перший візит до Німеччини. Він брав участь у II Ватиканському Соборі, але не погодився з деякими його реформами.

Конгрегація, яку він очолював, займається питаннями, які стосуються католицької науки про віру і мораль. Протягом своєї праці на цьому відповідальному становищі ревно дбав за те, щоби богословська думка не суперечила католицькій доктрині. Паралельно очолював Папську біблійну комісію і Міжнародну богословську комісію. Він був єдиним ватиканським урядовцем, який протягом такого довгого періоду часу очолював так важливі установи.

Нещодавно у Німеччині вийшла друком книжка нині вже Папи Венедикта XVI, у якій він розповів про своє бачення майбутнього католицизму. З неї випливає, що він пропонує традиційний шлях розвитку Церкви і "повернення до джерел". Впливова газета "Sueddeutsche Zeitung" ("Південнонімецька Газета") написала, що він вважає християнство порятунком для цивілізації на європейському континенті.

Папа Венедикт XVI знає 10 мов і має 8 докторських ступенів із богослов'я і філософії. Нинішній Папа є традиційним щодо доктрини віри. Він рішуче засуджує такі явища як розлучення подружжя, аборти, клонування, гомосексуальні подружжя тощо.

За матеріалами світових ЗМІ

ТАЇНСТВО ПАСХИ

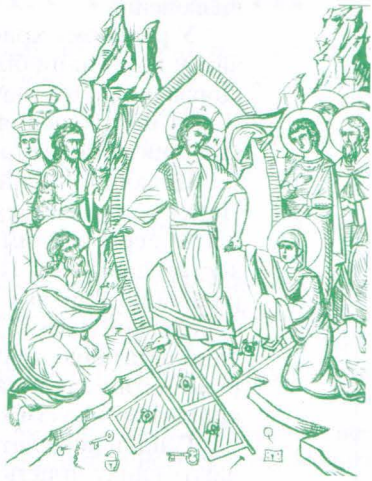

Великдень, Світлий Празник Христового Воскресіння, Пасха – різні назви того самого свята, спомину історичної події, яка відбулася дві тисячі років тому і є найважливішою подією у житті кожного з нас.

З року в рік ми святкуємо перемогу Христа над смертю, Його воскресіння і дар правдивого життя іншим. Згідно зі словами відомого богослова Міхаеля Кунцлера, кожне справжнє торжество – це свято життя.

Подію, яка відбулася у Єрусалимі два тисячоліття тому, ми кожного року переживаємо ще раз, переживаємо у своєму серці. Піст і Пасха – для нас це настільки нероздільні й звичні поняття, що інколи ми забуваємо їхнє справжнє значення і починаємо перебувати у святковій буденності. Однак Пасха – це не просто свято, це істина і основа нашої віри.

Пасха бере свій початок ще в старозавітній історії Ізраїля, нероздільно пов'язує Старий і Новий Завіти й червоною ниткою проходить у цілій історії народу Божого. Пасха – це насамперед визволення і спасіння. У Книзі Виходу говориться про започаткування цього свята (гл. 14).

Заповідь про Пасху – це сповнення десятої кари Божої для Єгипту і охорона синів Ізраїля. Бог завжди вірний Своєму народові. Він через Мойсея наказує заколоти найкраще ягня і його кров'ю покропити бокові одвірки і надвірок їхніх домів, і це буде охороною життя їхніх первородних. Уночі померли всі первородні сини єгиптян. Іншим аспектом є друга частина заповіді: запекти це ягня і їсти похапцем. Вона символізує швидке визволення народу Божого і перехід через Червоне море.

Слово "пасха" походить від єврейського "песах", що означає "перехід". У євреїв воно має подвійне значення – перехід Бога нічним Єгиптом та перехід Ізраїля через Червоне море. Пасха символізує визволення, яке здійснюється через втручання Бога. Пасха підкреслює зв'язок Старого і Нового Завітів. Як задля євреїв Бог переходить нічним Єгиптом, так задля усього людства Христос переходить через смерть. Бог із власної ініціативи спасає людину.

На спомин про своє визволення євреї кожного року, на 14-й день місяця Ніссана заколюють ягня, а вже наступного дня починається день опрісноків. Так заповів їм Господь (Лев 23, 5). Однак їхнє визволення було не повним, лише зовнішнім. Невдовзі, вже в пустелі, вони почали поклонятися золотому тельцю.

Християнська Пасха приносить повне визволення і саме тому Отці Нікейського Собору встановили, що християни не святкуватимуть Пасху разом із євреями. Згідно з їхніми постановами християнська Пасха святкується через тиждень після єврейської. Це має особливе символічне значення, адже Христос воскрес у першу неділю після єврейської Пасхи, яку тоді святкували в суботу. Важливо також те, що християнсь-

ка Пасха є повним сповненням Пасхи єврейської, повним визволенням, вона є тим, чого так прагнули євреї. Справжнє сповнення Пасхи відбулося тільки в Христі. Він, входячи в смерть, дає нам справжнє внутрішнє визволення.

У ранньому християнстві свято Пасхи мало подвійне значення. Спочатку християни більше наголошували на смерті Христа, проте згодом щораз більшого значення набувало торжество Христового Воскресіння. Через наголошення на різних аспектах тої самої події виник певний конфлікт між різними Церквами.

Церкви в Малій Азії акцентували на смерті Христовій і святкували Пасху разом із євреями, порівнюючи Христа до агнця, кров якого спасла життя первородним Ізраїля. Перебування Ісусового тіла в гробі збіглося зі старозавітньою Пасхою. Для решти християнського світу Пасха була радісною подією і тому вони святкували її в наступну неділю після єврейської Пасхи. Таке розходження тривало до Нікейського Собору, який остаточно припинив практику святкування християнської Пасхи в різні дати і закликав Церкви Малої Азії святкувати Христове Воскресіння разом з усім християнським світом.

Слід підкреслити, що події спасительного діла Божого на землі складають єдину цілість. Пасха має глибинне богословське значення. Перехід Червоним морем став можливим лише через перехід Господа Єгиптом і сповнення десятої кари. Так само без хресної смерті не відбулося би Воскресіння Христове. Пасха – це сповнення Божого спасіння, яке стало можливим через воплочення, життя і хресну смерть Христа. Це суть нашого християнства. Як Ізраїль проходить через Червоне море, так Син Божий проходить через смерть. Входячи в смерть, Христос руйнує її і визволяє від неї людину.

У Новому Завіті можна чітко простежити єдність старозавітньої і новозавітньої Пасхи. Христос є тим агнцем, який береже від смерті, і переходом від рабства гріха до Царства Божого. На Тайній вечері Христос, сповнюючи закон, споживав пасхальну вечерю і водночас дав апостолам новий знак – Своє тіло і кров, які є символами справжнього визволення і які є справжнім визволенням. Ми реально поєднуємося з Христом, стаючи членами Його таїнственного тіла.

Пасха є дуже важливою, бо вона є переходом від темряви до світла, яким є Христос. Пасха – це перехід від незнання до істини, від рабства до свободи. У своїй книзі "Коли говоримо людина" о. Марко Іван Рупник пише: "У Пасці людина відкрилася на безмежну любов Бога, відкрила для себе Бога, Який дав їй свободу".

Це є радісна подія у житті кожного з нас. Ми поєднуємося з Христом, через Його тіло і кров, як Він нам заповідав і саме це є ціллю нашого буття – життя у Пресвятій Тройці. Здійснюється це через Христове Воскресіння. У тропарі Пасхи ми співаємо "... смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував". Христос спасає усіх.

Отож, споживаючи великодню паску, пам'ятаймо справжнє значення великого празника Христового Воскресіння. Нехай кожен з нас запитає себе: "Що це свято означає для мене особисто? Чи відгукуюся я на поклик Бога, Який простягає мені руку? Чи готовий (-а) я рішуче перейти до світла, радості й любові?".

Тетяна ШПАЙХЕР,
студентка УКУ у Львові

РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ У ТВОРЧОСТІ ПАВЛА ТИЧИНИ

Десять з лишком років тому ми почали відкривати для себе деяких визначних класиків української літератури XX ст. не як співців "світлого комуністичного майбутнього", а як постатей, які своєю творчістю намагалися наблизити людські душі до пізнання вічних правд. У цій статті ми коротко проаналізуємо релігійні мотиви відомого поета-класика Павла Тичини.

П. Тичина народився у 1891 р. у с. Піщах на Чернігівщині в багатодітній родині дяка. Навчався у Чернігівській бурсі, а згодом – у Чернігівській духовній семінарії, яка в той час належала Російській Православній Церкві. Там явно не навчали любові до нашого церковного співу й обряду, однак, попри це у здібного учня бурси Павлуся проявився хист до малювання, до гри на кларнеті і гобої. Будучи вже семінаристом, він керував хором хлопців.

Та найбільше Господь обдарував його вмінням писати поетичні твори, що й стало "хлібом насущним" протягом цілого його життя. У його творчості можна чітко розмежувати ранній і пізній періоди, які пов'язують з різкою зміною світоглядних моральних цінностей.

Молодий поет, який мав лагідну вдачу, змалку любив рідний край, його пісні та традиції. Він написав збірку "Сонячні кларнети" (1914-1918 рр.) у той період, коли відбувалося піднесення української ідеї, віками придушуваної окупантами. Ось як відомий письменник-емігрант Євген Маланюк охарактеризував цю збірку: "Цілком логічно, що Україна саме з Тичининих творів виросла в трагічну постать Жінки – Божої Матері – Мадонни".

Релігія, віра і Батьківщина поєдналися у світогляді П. Тичини напрочуд своєрідно. Душа його "Сонячних кларнетів" настільки чиста, що не могла не відчувати Бога як всесвітню гармонію, як музику всесвітнього оркестру. Радянські критики намагалися це пояснити навчанням П. Тичини у семінарії, але варто згадати той факт, що семінарський учитель майбутнього поета на своєму полотні "Біле та чорне" в образі одного з двох янголів зобразив юного Павлуся у момент гри на сопілці. Чи не є це свідченням побожності хлопця з юних літ?

Поезії із "Сонячних кларнетів" просякнуті релігійним духом ще з тієї причини, що великий відбиток на їхнє написання наклали давня українська поема-пісня "Слово о полку Ігоревім", творчість українського філософа Григорія Сковороди та Кобзаря. Молодий Тичина добре засвоїв їх світосприйняття. Наприклад, як і Тарас Шевченко, поет щирий із Богом, довіряє Йому, перебуває у діалозі з Ним. Коли розмірковує над подіями громадянської війни, то шукає в Бога пояснення, чому люди, всупереч Його законові любові, проливали кров.

Релігійні й національні мотиви особливо глибоко поєднані в трьох творах збірки "Сонячних кларнетів": "Скорбна мати", "Золотий гоміл" та "Дума про трьох Вітрів". Навіть радянські дослідники творчості П. Тичини мусили визнати, що у "Скорбній матері", яку поет присвятив рідній матері, присутній не лише біблійний мотив, але й біблійний дух.

В основі твору "Скорбна мати" лежить коротка розповідь про друге народження Ісуса Христа і Його смерть на українській землі. Про цю подію апостоли довідуються з уст Його Пресвятої Матері: *"Возрадуйся,*

Маріє: /Шукаємо Ісуса. /Скажи, як нам простіше /Пройти до Еммауса? /...Ідіте на Вкраїну, /Заходьте в кожну хату – /Ачей вам там покажуть /Хоч тінь Його розп'яту". Трагічні події української революції настільки вразили молодого поета, що він такі слова вкладає в уста Пресвятої Богородиці: *"Христос воскрес? – не чула, /Не відаю, не знаю. /Не буть ніколи раю /У цім кривавім краю"*.

Україна потерпала в рік написання цієї поеми від різних окупантів. Поет немовби в імені збідованого народу просить заступництва у Пресвятої Матері: *"Мовчать далекі села. /В могилах поле мріє. /А квітка лебедіє: "О зглянься хоч Ти, Маріє!"*. Як і Шевченко, молодий або "ранній" Тичина відійшов від сюжету Святого Письма, але у своїй творчості він уповає на Господа Бога і шукає у Нього відповіді на болючі питання його доби.

Ідея милосердя, терпимості, любові до ближнього – цих провідних рис українця-християнина – своє чи не найсильніше втілення знайшла у "Думі про трьох Вітрів", де читаємо такі рядки: *"Що третій Вітер молодий – Ласкавий Легіт-Теплокрил – Та так собі подумав, так собі помислив: "А спасибі Богові, що Сонечко на весну повернуло..."*. Також кульмінаційні рядки згаданої поезії: *"З великої радости святую землю цілували – Господа Милосердного прославляли!"*, – як зазначають дослідники, є найглибшим втіленням поетової мрії та віри в майбутнє.

"Ранній" Тичина написав ряд поезій, які не ввійшли до "Сонячних кларнетів" і були рукописними. Однак літературознавці не оминули їх увагою, зокрема йдеться про поетичний цикл "Панахидні співи", який сповнений релігійними почуттями автора. Один з віршів "Благословенний єси, Господи" є справді величним гімном Творцеві всього сущого.

Сучасний дослідник творчості П. Тичини Марія Павленко наголошує: "Сонячні кларнети" наснажені українською вірою, а що церков із такою українською вірою не було як у царській, так і у радянській імперіях, вона вже не мала ані найменшої перспективи розвиватися в душі, далі й завмерла...". Напевно, ці слова можуть звучати як своєрідний вирок, бо засвідчують духовну смерть поета, яка, на жаль, і сталася з відомим класиком.

Якщо вести мову про "пізнього" Тичину, то у середині 20-х рр. він відступився від віри в Бога та віри в українську ідею, став "придворним поетом" комуністичної системи. Багато його сучасників зазначають, що він залишався чесною та порядною людиною. Аж до своєї смерті у 1969 р. поет своїми творами служив колишній системі.

І все ж спробуймо замість осудження "пізнього Тичини" ще раз перечитати його "Сонячні кларнети", написані у нелегкий період української історії. Намагаймось побачити у тих віршах не лише красу поетичного слова, але й відчути віру в майбутнє України, пов'язану з християнськими та національними ідеалами. У цьому контексті доречно згадати ще такий висновок Марії Павленко: "Сонячні кларнети" становили могутню і гармонійну тріаду: Нація-Людина-Бог".

Ми були частково свідками того, що нація творилася під час Помаранчевої революції завдяки християнським засадам. Тому вартість збірки "Сонячні кларнети" з погляду нас, читачів XXI ст., незаперечна.

Підготував Ігор СКЛЕНАР
(за монографією Марії Павленко "Тичининська формула українського патріотизму", Умань, 2002)

ВЕРВИЦЯ – МОГУТНЯ ЗБРОЯ

В одній місцевості жило, не знаючи смутку-горя, молоде подружжя. Владислав – голова родини – мав досить добру посаду, яка приносила сім'ї чималі гроші, внаслідок чого прискорено зростало багатство.

Діток – хлопця Ростислава та дівчину Емілію – голова родини старався виховати по-доброму: якщо деколи провинялися, то не піднімав на них руки, а просив на хвильку сісти і подумати над своєю невідповідною поведінкою. На превеликий жаль, дітлахів наводив на розум без Бога, про Якого вони чули рідко. І до старенької місцевої церкви навідувався з дружиною Мартою і дітками лише декілька разів на рік: на великі свята, і то задля людського ока...

Якось Ростик чимчикував второваною стежиною додому і знайшов на дорозі дерев'яну вервицю. Звичайно, що він не знав, для чого знайдений предмет призначений. Думав одягнути знахідку на шию, та не вдалося, тому поклав її до кишені джинсів, аби показати батькам.

Вдома хлопець показав батькові знахідку і запитав:

– У яких цілях використовують цей шнурок зі зернятками?

– Я тільки знаю, що назва цієї речі – вервиця, і що на ній люди моляться. Проте, як на ній моляться, я не пам'ятаю, – відказав Владислав.

Батько розповів допитливому синові, що колись у дитинстві відвідував за ініціативи своєї покійної матері уроки катехизму при сільській школі. Ті уроки давав один священик, якого потім більшовики замучили за його віру в Христа... Пригадав, як він завжди носив зі собою вервицю, на якій молився. Але це було досить давненько...

Розчулений господар взяв вервицю, оглянув її, а згодом повісив її на дзеркалі власної вишневої автомашини. Часто він бачив вервицю в автах його знайомих . Доводилося йому чути, що це своєрідний амулет, який оберігає від різних непередбачених випадків, особливо в дорозі...

Одного пізнього осіннього вечора Владислав поїхав у нагальній справі до свого далекого родича. Була жахлива погода. Не вщухав вітрисько. Туман, густий та з відтінками похмурого неба, нагадував навислу стіну. Через деякий час, на нещастя, авто різко рвонуло в бік, так, що аж пішло відлуння. Машина перекинулася... Владиславові здалося, що перевернувся світ. У вухах дзвеніло... Як трішки оговтався, ототерів не на жарт: лежав напівживий долілиць. Невеличкою межею, що відділяла скривавлене лице і землю була ... вервиця, хрестик якої приліг щільно до його уст. Картина незвичайна...

Невдовзі дехто, хто був свідком цієї вражаючої ДТП, викликав міліцію і водночас "швидку", яка не забарилася: потерпілий упору опинився на лікарняному ліжку...

Ледь не обірвалася нитка Владиславого життя. Він вже давно не чув запаху медикаментів і не стикався з людьми у білих довгих халатах. Сили терплячого поволі згасали, немов жарини...

З екрану його пам'яті вперто не зникало Розп'яття, яке було прикріплене до вервиці і від якого, будучи неодноразово в машині, він частенько відвертав свій погляд: не бажав, щоб той зупинився бодай на мить на невеликому хрестикові...

Перед очима, неначе блискавка, промайнув дерев'яний хрест його отця-пароха, якого священик радо давав цілувати їм, безтурботним дітлахам, оповідаючи при тому про зміст і вартість Спасителевих мук, які були, безперечно, набагато більші від його теперішніх...

Заглиблюючись так у криницю минулого й пережитого, запитав стиха в чергової медсестри, чи, мовляв, хтось бачив та підняв ту вервицю, яка лежала під ним. Медсестра, якій не бракувало побожності, відповіла, що вервиця лежить біля нього на тумбочці: її прихопив тієї зловісної днини тутешній лікар.

– Прошу вас, покладіть мені вервицю на долоню, – стиха попросив Владислав.

Працівниця лікарні, не гаючись, зробила це. Владислав притулив вервицю до серця. Він знав, що це вона, а точніше Господь врятував йому життя. На його прохання медсестра навчила його молитися на вервиці. Потім він попросив покликати священика, а вже потім його рідних та знайомих.

Коли прийшов душпастир, то Владислав проронив гарячу сльозу радості. Порозмовлявши та трохи заспокоївшись, він посповідався зі скоєних гріхів і заплакав знову. Здавалося, що жаль розкаяння виллється назовні... Освіжилась від буденності його зранена душа...

Після очікуваного візиту Божого слуги, який допоміг утвердитися страждальцеві у вірі та надії, прибули стурбовані дружина і діти Владислава, які довідались про невтішний інцидент. Владислав просив крізь сльози, мовляв, коли йому не вдасться піднятися, ступити ще раз на землю, то щоб його ... поховали разом із вервичкою у руках, складених на грудях... Жінка Марта вельми здивувалася такому дивному проханню і мовила, що варто набратися оптимізму і вірити у краще майбуття...

Через три тижні стан здоров'я Владислава значно покращився. Почали маліти його нестерпні болі. Очі стали веселішими. Владислав щиросердечно дякував Господеві, здавшись ще раніш на Його волю, за повсякчасну опіку, ласку й допомогу в одужанні. Обіцяв Всевишньому, що ходитиме регулярно до церкви, Його дому.

Виписавшись зі шпиталю, замовив насамперед подячну Службу Божу. Разом зі сім'єю, як і обіцяв, почав відвідувати недільні та святкові Богослужіння. Вже не казав, як раніше, що не має наміру вчащати часто до храму лише з тієї причини, щоб інші не називали його фанатом. Головним стало після трагедії не людське око, а, звісно, Боже...

Отець-парох одного дня подарував Владиславові повчальну книжечку "Як молитися на вервиці". З того часу вся родина з радістю відмовляла ту чудову молитву, на котру вказувала під час своїх об'явлень Пресвята Богородиця. До оселі нарешті ввійшло справжнє неоманливе щастя.

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
створений на базі Львівської богословської академії,
проводить 14 травня ***пробне тестування***
на філософсько-богословський та гуманітарний (історична програма) факультети з поглибленим вивченням іноземних та класичних мов.

Реєстрація учасників з 10 по 13 травня 2005 р.

Переможці тестування зараховуються поза конкурсом.

Адреса: вул. І. Свєнціцького, 17, м. Львів 79011; тел. (032) 240-99-40, 240-99-44; e-mail: info@ucu.edu.ua.

РЕКОЛЕКЦІЇ (5)

Наші реколекційні науки закінчимо роздумами над питанням: "Що для нас важливіше – страсті чи Воскресіння Ісуса Христа?".

Місійна станиця у Новому Ульмі (Німеччина). Велика п'ятниця. З о. Робертом Лисейком, ЧСВВ ми відслужили вранці Обряд виставлення Плащаниці. Потім ми з отцем обговорювали порядок наступних Богослужінь. А невдовзі між нами почалася дискусія.

Я твердив, що страсті Христові, Його терпіння задля нашого спасіння якось більше промовляють до мого серця; через страждання і смерть Ісуса Христа ми викуплені. Молодий богослов о. Роберт наголошував на Воскресінні Христовому, згідно з навчанням св. апостола Павла: "Коли ж немає воскресіння мертвих, то і Христос не воскрес. А коли Христос не воскрес, то марна проповідь наша, то марна й віра ваша" (1 Кор 15, 13-14). Після короткої дискусії кожен, очевидно, залишився при своїй думці.

Настав Великдень. Прокинувшись вдосвіта, я думав, що маю сказати людям на проповіді. Не буду ж я говорити сьогодні, в цей радісний день, про страсті Христові. Треба говорити про Воскресіння.

Після молитви знову почав роздумувати: як ми, християни XXI ст., переживаємо Воскресіння Христа. Зовсім по-іншому, як апостоли та інші Його учні. Перші учні Христові, які Йому повірили і пішли за Ним, побачивши страждання і смерть Ісуса, почали зневірятися і сумніватися. Вони не сподівалися такого кінця Христа – Месії, пророка. Він не приніс їм того, чого вони чекали – визволення Ізраїля. Боялися, що тепер буде з усіма ними. Вони повірили у Його могутність, а Він помер скатований на хресті.

І ось у час, коли учні перебували у таких сумнівах, прийшла звістка від жінок-мироносиць і апостолів, що Христа немає в гробі, що Він воскрес і об'являється багатьом... Тоді їхній смуток перемінився на радість. Вони, напевно, як малі діти бігали, раділи, кричали, що Христос Воскрес! Для них це була подія, яка сталася на їхніх очах.

А як ми переживаємо Воскресіння Ісуса? Зовсім спокійно. Для нас це не є уже жива подія, а історія, яка сталася дві тисячі років тому. Кожного року ми про це чуємо. Хоч маємо добрий звичай вітатися: "Христос Воскрес", – але робимо це часто формально, за звичкою. Не бігаємо по вулиці, не скачемо з радості, як малі діти, не телефонуємо всім знайомим і незнайомим, щоб їх про це повідомити. Якщо б ми вели себе так, як апостоли й учні Христові, то видавалися би смішними для інших.

Ось так я роздумував, готуючись до проповіді. Не хотілося формально щось говорити парафіянам. Хотілося Воскресіння Христове пов'яза-

ти з сьогоднішнім життям. І тут Господь відкрив мені, що для нас означає Христове Воскресіння. Сказав хтось зі святих: "Якщо б Христос задля тебе тисячу разів помер і тисячу разів воскрес, то нічого тобі не поможе, якщо ти не помреш для гріха і не воскреснеш для любові".

Отже, Воскресіння – це досконала любов. Я почав розуміти, що коли є на світі хоч би одна людина, яку я не люблю або ненавиджу, то для мене ще не наступило Воскресіння Христове, я ще лежу в гробі гріхів. І аж тут я почав розуміти, що Воскресіння є головніше, найвище, бо це – любов. Любов до Бога і ближнього. Саме страждання без любові (без Воскресіння) не є щось велике. Багато у світі є людей, які страждають, але з наріканнями, зі злістю, і після смерті потрапляють до пекла. Тільки ті, що терплять з цілковитим віданням себе Божій волі, заслуговують на вічну радість у небі.

Якось о. Михайло зі села Кунина, що біля Крехова (вже старенький, нездужає, з палицею в руках), між іншим, сказав, що останнім часом у його серці палає така велика любов до всіх людей, якої ніколи в житті не переживав. Тої хвилини мені захотілося просити Бога, щоб і в мені запалив таку велику любов, але вже тепер, аби ціле життя з нею прожити.

Любов – це мотор усієї нашої діяльності. Якщо цей мотор буде добре працювати, то наше життя буде присвячене чиненню добра, перенесенню труднощів.

Святий Іван Богослов – це апостол Любові. Написане ним св. Євангеліє – це одне довге навчання про велич Божої Любові. Так само усі три його листи розкривають цінність життя у любові до Бога і ближнього. Ця Божа любов загорілась у серці цього дівственника в часі місійної діяльності Ісуса Христа. Він досконало зрозумів, що Бог – це Любов, а життя з Богом – це життя у любові.

Святий Павло в усіх своїх численних посланнях до різних християнських спільнот часто говорить на тему любові. Шедевром, архитвором його навчання є гімн любові у першому посланні до Коринтян. Ціла 13-та глава роз'ясняє, в чому саме лежить практикування любові. Добре вивчити цей уривок напам'ять і щодня молитися, щоб Господь допоміг нам згідно з цим поступати. *(Закінчення. Початок у чч. 1-4 за 2005 р.)*

о. Йосиф БУДАЙ, ЧСВВ

РОЗКЛАД ПРОВЕДЕННЯ РЕКОЛЕКЦІЙ У ПІДГОРЕЦЬКОМУ МОНАСТИРІ

Ми вже згадували про проведення реколекцій у Підгорецькому василіянському монастирі, тема яких – духовне навернення і життя у Христі. Продовжуємо подавати розклад реколекцій у червні-серпні цього року, які проводить молодий о. місіонер Корнилій Яремак, ЧСВВ, директор місій Чину св. Василія Великого.

ЧЕРВЕНЬ	ЛИПЕНЬ	СЕРПЕНЬ
12) 6 / 9-12.06	16) 14-17.07	19) 1 / 4-7.08
13) 13 / 16-19.06	17) 18 / 21-24.07	20) 8 / 11-14.08
14) 23-26.06	18) 25 / 28-31.07	21) 25-28.08
15) 30.06-3.07		

ЗУСТРІЧ НА ЯСНІЙ ГОРІ

Цей нарис я написав із нагоди 90-річчя боїв на горі Маківці на Івано-Франківщині, а потім в Болехові і Гошеві. Церква і монастир на Ясній горі, які були під опікою Матері Божої, у чудесний спосіб у тих боях не були пошкоджені. В оповіданні використані розповіді, які я чув у дитинстві від учасників визвольних змагань 1918-1920 рр.

З 1915 року гора Маківка назавжди залишається у пам'яті українського народу. Саме в місяці травні вирішувалась доля України, коли на захист проти московської навали рішуче виступила українська молодь, котра поповнила ряди Українських Січових Стрільців. З повним завзяттям вони боронили свій рідний край і за нього жертвували своє життя.

Не оминули бої і Гошівського василіянського монастиря. Після боїв за гору Маківку визвольні змагання перекинулися на Болехів і Гошів. На Ясній горі оборону зайняли Січові стрільці. В монастирі залишились о. ігумен Мелетій Тибінка і два брати-монахи.

Того дня, як і кожного дня перед настанням вечора, о. Мелетій обходив територію монастиря і з жалем оглядав вибоїни та ями, які утворювалися через ворожі постріли з гармат, що ранили святу землю Ясної гори. Молоді стрільці з окопів завжди бажали поговорити з о. ігуменом.

– Просимо вас, отче, бережіть своє життя! Береженого Бог береже.

Отець Мелетій, тримаючи вервицю у руках, спокійно мовив:

– Мені вже 71 рік, на все Божа воля. Віддаю себе щодня під опіку Матері Божої і до неї завжди молюся. Нехай Бог вас благословить.

Поблагословивши вояків знаком св. хреста, священик ішов до інших окопів і знову чув голоси вояків:

– Отче, моліться за нас! Моліться, щоб наша справа не загинула.

Ієромонах і до них звернувся з теплим словом:

– Дорогі брати, тут весь час у травні було чути дзвони. Матір Божа кликала всіх на молитву. Люди приходили до Цариці карпатських гір, щоб помолитися у різних потребах. Сьогодні ці дзвони переплавили на гільзи гармат і вони ревуть, вибухають, несучи смерть невинним жертвам. І це недобре. Моліться, дітоньки, щоб тут люди знову прославляли Пресвяту Діву, а дзвони закликали усіх до молитви.

Помоливщись з вояками, отець пішов до монастиря. Тут перед входом на нього чекав чорнявий хлопчина. Священик запитав його:

– Що привело тебе сюди в таку пору? Чуєш, як стріляють? Он там все горить. І так щодня...

Хлопець розгубився і не знав, що говорити. Він м'яв у руках свою шапку, але все-таки почав говорити:

– Я зі села Церківні. Ще вранці вийшов з дому. Мене мати послала до Гошівської Матері Божої, щоб я помолився до неї за Михайла. Мама і бабуся плачуть за Михайлом.

– Хто є цей Михайло? – запитав священик.

– Мій брат. Він воював у лавах Січових стрільців на Маківці. В селі люди кажуть, що його вбили, але ми не отримали ніякої вістки про його смерть. Ми всі вдома молимося за нього. А я прийшов сюди, щоб помолитися перед чудотворною іконою Матері Божої.

– Он воно що. І ти не боявся йти лісом до монастиря? – запитав знову ієромонах.

– Боявся трохи, але дуже хочу, щоби Мати Божа врятувала Михайла. Я його дуже люблю.

– Як тебе звати? Ти, напевно, коли виростеш, станеш монахом.

– Я ще не знаю. Мене звати Петрусь. А ви священик?

– Так, Петрусю. Ось що, поглянь, на тому боці точиться жорстока війна і не знаємо, що буде завтра. Ти переночуєш тут, а завтра вранці після Служби Божої підеш додому. Зараз повечеряємо, а після вечері будемо молитися за твого брата Михайла і за всіх вояків, як за живих, так і за загиблих.

Сонце заходило за гірські обрії і швидко почало темніти. Гарматні постріли не вщухали. Снаряди, перелітаючи зі свистом, падали на землю і страшним вибухом розривались як не в одному, так в іншому місці. Після вечері о. Мелетій з Петрусем увійшли до каплиці. Ієромонах тихо сказав до хлопця:

– Тут, у кивоті, є Ісус Христос у Найсвятіших Тайнах. Він перебуває з нами. Говори з Ісусом у своїй думці, немовби Він був перед тобою.

Петрусь був задоволений, що може молитися разом з отцем за свого брата. Після молитви священик мовив:

– Ти завтра зможеш вранці прийняти Ісуса у Святих Тайнах на Службі Божій. Але для цього потрібно посповідатись.

– Ми з бабусею сповідались ще перед Великоднем у нашій церкві, тож я знову хочу посповідатись.

Після сповіді о. Мелетій заспокоїв Петруся і напімнув:

– Завтра св. Причастя жертвуй за свого брата Михайла і за Україну. Ось річки Свіча і Сукіль спливають кров'ю, а кінця цьому не видно. Чи знаєш, що таке Україна? Україна – це ми з тобою, Україна – це наші гори, ліси, поля, наш Гошів, Церківня, наші села і міста, це твій брат Михайло, твої батьки і всі люди Богом даної їм землі. За Україну треба молитися, для неї треба працювати і, якщо необхідно, віддати своє життя. Саме твій брат Михайло разом зі Січовими стрільцями пішли здобувати волю і державність для України. Ніколи не втрачаймо надії і довіряймось Матері Божій. А тепер іди відпочивати, бо завтра треба скоро вставати.

Отець-ігумен завів хлопця до келії, а сам пішов до каплиці на молитву. Вранці священик розбудив Петруся такими словами:

– Ходімо до церкви, там нас вже чекають.

Надворі біля монастиря вони побачили гурт Січових стрільців. Петрусь побачив між ними пораненого вояка. Це був його брат Михайло. Петрусь ледь не скрикнув, але промовчав. Вояки радо вітали священика, сповіщаючи, що ворожі війська відступили на схід за Болехів.

– Ми прийшли подякувати Гошівській Матері Божій за її заступництво над нашими вояками і просимо вас відслужити св. Літургію за наших загиблих товаришів. Окрім цього хочемо посповідатись. Передусім посповідайте нашого пораненого побратима та помоліться за його і також наше здоров'я.

– Це дуже добре, мої дорогі соколики. Дякую Богові, що наш народ має таких мужніх синів.

Під час Служби Божої вояки приймали св. Причастя у намірі за своїх полеглих побратимів. Два довгі ряди простягнулися уздовж церкви. Після Служби Божої Петрусь підійшов до Михайла. Отець Мелетій уділяв пораненому воякові св. Тайну Оливопомазання. Михайло був поранений в груди. Кров крізь бандажі просочувалася назовні. Потім отець звернувся по-батьківськи до вояків:

– Дорогі мої брати в Христі! Дивлячись на вас, мене огортає смуток і радість. Смуток за той нещасливий час, коли війна забирає найкращих

синів нашого народу. Сумую за наших героїв, які полягли за наш рідний край, за нашу Україну, і співчуваю їхнім родинам. Радість у цьому, що наш народ має таких синів. "Ніхто не спроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів своє життя віддає" (Ів 15, 13). Вони скропили своєю кров'ю і освятили нею рідну землю, прославивши невмирущою славою свій рід і весь народ. Вічна пам'ять нашим героям!

Будьмо вдячні нашій Заступниці Пресвятій Діві Марії. Гошівська Мати Божа відвернула московську навалу. Шкода, що ця ворожа навала зумовлена імперськими посяганнями і при цьому гинуть українці з двох сторін. Ми безсилі, тому що ми роз'єднані. Надіймося, що все зміниться і настане благословенний час, коли усі ми будемо разом!

Наша Україна не помре, коли має таких славних синів. Усіх вояків запевняю, що за вас ми постійно молимося, щоб ваші змагання не пройшли намарно. Ви на горі Маківці запалили вогонь, який стане початком нової боротьби за нашу державу, за нашу соборну неньку Україну. Будемо з Богом, Бог буде з нами. А для цього треба просити Пресвяту Діву Марію, щоб вона – Цариця Миру – випросила в свого Сина мир і свободу для нашого народу. Нехай усіх вас благословить Всемогутній Бог, Отець, Син і Дух Святий! З Богом! Мати Божа з Гошева нехай провадить вас!

Після проповіді Петрусь підійшов до о. Мелетія. Священик, поблагословивши хлопця, мовив до нього:

– Передай, Петрусю, від мене своїй матері низький поклін, що має таких синів. Нехай вона не журиться і не плаче, а молиться за героїв нової України.

Отець ще довго дивився услід Січовим стрільцям, які спускалися з Ясної гори вниз, і дякував Богові за цю несподівану зустріч двох братів. Любов до Матері Божої привела їх сюди, на Ясну гору.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

МУДРІСТЬ ЖИТТЯ

1. Серце людини, немовби озерце... Чи воно чисте, чи каламутне – залежить від неї.
2. Любов'ю гріємо і гріємось.
3. Небесна Батьківщина дорожча від земної.
4. Час є великою цінністю, тому що в ньому є ми, яких Бог призначив до вічності.
5. До земного щастя дорога буває широкою, проте вона не є певна; до небесного ж – вузькою, але певною.
6. Коли б люди краще слухали Христа, то тоді, мабуть, зміліли б глибокі ріки негараздів.
7. Доцільніше є, звісно ж, залишитись на острівці надії серед моря відчаю, ніж у морі відчаю плавати без надії...
8. Хто відважно дивиться в очі смерті, ризикуючи своїм життям за інших, її перемагає...
9. Терпеливість – незвичайна річ: багатьох вона вже врятувала від лиха.
10. Дивлячись на Христа, бачимо, де мета.

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Чому в молитві перед св. Причастям згадуємо Юду, тобто наголошуємо, що не повторимо його поцілунку зради? Невже ті, які приступають до Найсвятіших Тайн,могли би зрадити Ісуса?Чому в цій молитві називаємо себе розбійниками? Чи правильно роблять деякі жінки в церкві, коли під час цієї молитви називають себе "розбійницями"?

Іван Романець,
м. Бережани Тернопільської обл.

"Вірую, Господи, і ісповідую, що Ти єси воістину Христос, Син Бога живого...".

Цими словами кожен із нас висловлює свою віру в Ісуса Христа і визнає її назовні подібно до св. апостола Петра, який визнав Христа Сином Бога живого. Наш Божественний Спаситель похвалив його за це, кажучи: "Щасливий ти, бо не тіло і кров це тобі відкрили, а Отець Мій небесний" (пор. Мт 16, 17).

"... що прийшов у світ грішників спасти, з яких перший (-а) я...".

Після того, як ми сповідуємо свою віру в те, що у Пресвятій Євхаристії присутній сам Син Божий, уточнюємо, що мета Його приходу – це спасіння грішників, і серед них Він хоче найперше спасти мене. Ісус прийшов спасати не праведних, а грішних. Кожен з нас повинен вважати себе не інакше як грішником, який потребує Божого милосердя.

"... Вечері Твоєї Тайної сьогодні, Сину Божий, мене причасником (-цею) прийми...".

Далі ми чемно просимо Ісуса вчинити нас учасниками Своєї Євхаристійної трапези. На кожній Божественній Літургії Він у невидимий спосіб очолює цей духовний бенкет.

"... бо ворогам Твоїм тайни не повім і поцілунку не дам Тобі, як Юда...".

Коли говоримо про поцілунок зрадника Юди, то пам'ятаємо, що цей його вчинок був завершенням давно спланованої ним зради Сина Божого. Ці слова нагадують нам, що хто би приймав Ісуса Христа задля людського ока, маючи на душі тягар важкого гріха, тобто будучи негідним приступити до св. Причастя, той повторив би цей ганебний вчинок.

"... але як розбійник сповідаюся Тобі...".

Порівняння себе з розбійником – це правильно. Ми бажаємо бути подібними до розкаяного розбійника на хресті (а не до якоїсь розбійниці!), який, покірливо визнавши свої провини, просив Господа, щоби взяв його до Свого Царства. Всі ми мріємо про те, щоби бути разом з Богом у щасливій вічності, тому повторюємо разом із тим розбійником слова: *"... Пом'яни мене, Господи, коли прийдеш у Царстві Твоїм..."*.

"... Нехай не на суд і не на осудження буде мені Причастя святих Твоїх Тайн, Господи, але на зцілення душі й тіла. Амінь".

Тут словами св. апостола Павла ми висловлюємо наші прохання, щоби жодним чином Пресвята Євхаристія не вийшла нам "на суд і на осудження", як це сталося з деякими його вірними у Коринті, але на оздоровлення душі й тіла. Первісні християни вірили, що кожне св. Причастя зціляє рани на душі, а також може вилікувати і тілесні рани.

До цієї перед причасної молитви додаємо ще митареву молитву: *"Боже милостивий, будь мені грішному (-ій)..."*, яку щодня відмолюємо, а також під час великопосних Богослужінь.

МАРІЯ МАГДАЛИНА

– Подиву гідне! – вигукнув римський воєначальник. – Як помирала ця людина! Що за чоловік був!

Інші розіп'яті, засуджені як підбурювачі до заколоту, ще дихали.

– Добийте їх! – наказав сотник.

Вояки ударили їх палицями так, що тіла поопускалися, звисаючи мішками. Натовп розбігся. Іван та жінки ще деякий час стояли біля підніжжя пагорба, згодом і вони повернулися у місто.

Лишень Магдалина залишилася. Вона сіла навпроти хрестів на кам'янисту землю. Сотник приступив до неї:

– Молодице, йди вже додому. Все скінчилось.

– Нічого не скінчилось, і додому я не можу піти – нікого більше не маю. Я залишусь тут, бо Він – Господь мій і Бог мій.

Їй дозволили залишитись. Пізно пополудні повернулись Іван з Марією та іншими жінками. Поважний радник Йосиф з Ариматеї супроводжував їх. Прислуга його несла драбини, знаряддя і лляні полотна.

Іван прошепотів до Магдалини:

– Йосиф був на засіданні сьогодні вночі й обурений смертним вироком. Пилат дозволив йому поховати Ісуса. У радника є садиба, зовсім поруч із гробницею, висіченою у скелі. Її він і хоче віддати Ісусові.

Магдалина кивнула. Вона дивилась, як слуги знімали тіло з хреста. Марія тримала мертвого сина на колінах. Жінки розгорнули полотна і обгорнули тіло з ніг до голови.

– Жодних пахощів для помазання померлих? – поцікавилась Магдалина.

– Магдалино, для цього немає часу. Надходить вже субота.

Це відбувалося у навечір'я, напередодні свята. Зі заходом сонця усякий торг, праця, ремонти заборонялися. Вони мусили поспішати.

Понесли мертвого Ісуса у садибу Йосифа і поклали в гробниці на лавку. Слуги радника приволокли величезний круглий камінь, покотили його вниз жолобом і замкнули вхід до гробу.

Нарешті Магдалина могла поплакати. Вона плакала беззвучно. Потоки сліз заливали щоки, шию, груди... Ця ціна сліз віддалила від Магдалини цілий світ. Її поглинула далина.

– Ходімо вже, – нагадала Саломея співчутливо.

Вона привела Магдалину назад до міста. До скорботної громади у домі Вероніки приєднались хіба ще Андрій і Тома. Вони попросили Вероніку щільно замкнути двері на залізний засув.

Ніч і день, і ще одну ніч провела Марія Магдалина в глибокому смутку, онімівши від горя, заливаючись сльозами. Журба позбавила її дару мови. Розпливчасті тіні миготіли довкола неї, ген вдалині чути було шемрання людських голосів: Юда повісився, стався землетрус. Чи не здалося все? Годиться принести пахощі. На хустці Вероніки відбилося Його лице, правдивий образ равві!

Ніщо із того, що доносилося, не торкалося єства Магдалини. Все немов спорожніло. Здавалось, наче біжить вона крізь цю порожнечу, шукаючи Ісуса. Час від часу проблиском спалахував спогад, якась розмова: "Немов діти, які всього очікують від Отця".

– Отче наш, що єси на небесах! Ти віддав Сина Свого улюбленого на жахливу смерть. Як міг Ти дивитись на це, Боже? Чи Ти співстраждав із Ним? Чи і Ти помер разом зі Своїм улюбленим Сином?

Третього дня... Що станеться третього дня?!

– Цсс, Магдалино, куди зібралась? Ще далеко до дня!

– Я йду туди, до гробу.

Було ще темно, як Марія Магдалина прийшла до гробниці, висіченої у скелі. Руки її обмацували круглий камінь, щоб міцно вп'ястися – та камінь, одначе, був відвалений, він викотився по рівчаку. Все було точнісінько так, як перед похованням.

Оповита сірим ранковим промінням, Магдалина нахилилась до гробниці. Вона була порожня. Знову рясно линули сльози з очей Магдалини. Вчула порухи ззаду. Примружилась, через плече оглядаючись назад. Немовби якийсь чоловік стояв там. Може, то садівник радника?

– Чому плачеш? – спитав. – Кого шукаєш?

Вона мовчки вказала на гріб.

– Пане, коли ти відніс Його, то скажи куди? А я сама вже принесу!

– Маріє!..

– Мій раввуні! – підбігла, впала Йому до ніг...

Так, це був Він, живий... Обличчя Його світилося у сяйві місяця...

– А тепер відпусти, Маріє Магдалино, не затримуй! Відпусти.

Затамувавши подих, відсторонилася від Нього:

– Аби Ти лиш був!

– Я ще не зійшов до Отця Мого. Це відбудеться зараз, в тій хвилині, лиш дам тобі доручення!

– Говори, Господи!

Він посміхнувся, як колись, як завжди посміхався:

– Ти маєш бути моєю посланницею. Іди до Моїх духовних братів і сестер. Скажи їм, що сходжу до Отця Мого і до Отця їхнього...

– Підносиш нас, Твоїх учнів, до рівня Своїх братів і сестер як на землі, так і на небесах і во віки віків, – промовила вона.

Коли це говорила, стояла уже самітня у весняному блиску сонця, наслухала, як перегукується пташство на кронах дерев, розглядала, як гойдаються понад травами келихи суцвіть. Якою новою видалась земля. Магдалина підняла руки в повітряному леті.

– Він живе!

Вона помчала з саду; легкою, мов пір'їна, видалась сама собі, вільною, наче вітер. Помчала у місто голосити друзям радісну вість. О ні, братам і сестрам. Ми є Його учні, приятелі, брати і сестри. Цю рівність, це сходження, це співволодіння Божественною славою намагалась щойно збагнути, тоді як Ісус возносився у піднебесся до Отця.

Вона грюкала у ворота Вероніки:

– Відчиніть! Негайно! Він живе!

Вони уважно слухали її, дивно перезираючись.

– Я не божевільна! – кричала вона. – Він воскрес!

– Ти завжди володіла надмірною уявою, – сказав Тома. – Можливо, ти бачила привида. Але живого, якого можна торкнутись? У це повірю лиш тоді, коли Його пробиті руки триматиму в своїх.

Але Магдалина вже шукала Симона. Той все ще сидів у підземеллі, немовби соромився яскравого світла та людських очей.

– Симоне, вставай! Ісус живе! – вона розповіла йому про все.

– Вірю тобі, – прошепотів Симон. – Чому б ти не мала Його побачити? Ти завжди була Його улюбленицею. Ти та Іван, ви обоє. Але я, я відрікся Його. Я жалюгідний боягуз. Сам не можу себе більше терпіти.

– Симоне, вір мені, Ісус любить тебе таким, яким ти є.

– Так, та я негідний Його любові, – він зневірено похитав головою.

– Симоне, я розумію тебе. Сама подібне пережила: прийняти таку велику любов – для цього потрібна відвага. Дозволь Ісусові обдарувати тебе такою відвагою! Ходи!

Не тільки супутникам у Єрусалимі понесла звістку Магдалина. Вона пішла і в села, найперше у Витанію. Лазар та його сестри Марія і Марта слухали її, скликали друзів та передавали радісну вість далі. Коли Магдалина повернулась в Єрусалим, вона довідалася, що Ісус завітав у дім Вероніки. Хоча всі двері були замкнуті на засув! А Тома зміг торкнутися пробитих рук.

– Мій Господи і Боже! – лиш викрикнув він.

Магдалина кивнула.

– Жоден засув на воротах не в силі стримати Ісуса тепер, коли живе Він на невидимих Небесах, що обіймають нашу жалюгідну видиму землю.

Симон знову збирав гурт друзів на спільну молитву. І мати Марія молилася з ними. Від імені всіх Симон благав про обіцяну силу Духа – Утішителя із Небес. Наполегливо, невтомно благав, випрошував і благоговіяв, мов дитина, котра просить родичів, і певна, що її почують.

– Ісусе, Ти пообіцяв нам. Ісусе, Ти знаєш, як Він нам потрібен.

У п'ятидесятницю після Пасхи зібралися усі вони на подячне свято обжинок. І ось сталося, що сила Духа сповнила їх, немов вогненна буря. Вони повибігали на вулицю, а Симон мужньо виступив зі своєю першою промовою перед паломниками.

– Ісуса, Якого закатували, Бог воскресив. І ми всі свідки того, що сталося. Він не знехтував злиденністю убогого, Він почув Його стогін і уповання! Тепер прославляємо Твою вірність! Про Божі спасенні діла сповіщатимемо прийдешнім поколінням. Бо Він звершив обіцяне.

З кожним днем вони переконували все більше людей, а також священослужителів та книжників. Ті ж починали записувати, чого навчав Ісус та що Він учинив. Магдалина розповідала, віруючи, мов джерело.

Верховний синедріон, одначе, переслідував та цькував посланців Воскреслого. Чимало поклали власне життя або змушені були втікати з рідної землі на чужину. Лазар, його сестри і Магдалина втекли на кораблі.

Згодом, багато років опісля, один пастушок ... розповідав:

– Чому знаю "Отче наш, що єси на небесах?". Жінка, яка живе в печері нагорі, пустельниця, навчила мене. Від неї довідався все про Ісуса Христа. Вона добре знала Його. Після смерті спершу шукала Його в гробі та згодом зустріла живого в саду.

На її думку, коли підросту, повинен піти до єпископа Лазаря і допомагати йому звістувати Добру Новину! А сама вона, о ні, сама вона перестала говорити. Вона слухає і слухає, а обличчя її сяє. Ми переконані, що вона слухає музику. Відлуння небес!.. *(Закінчення. Початок у чч. 3 4 за 2005 р.)*

Лєне МАЙЄР-СКУМАНЦ
("Світ дитини", Львів, 2002 р.)

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво
КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Передплатний індекс – 23959

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Заступник головного редактора
Віра АРІВ
Відповідальний секретар
Ігор СКЛЕНАР
Комп'ютерна верстка
Тараса БРОДОВИЧА

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський
монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94

e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 26.04.2005 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян "Місіонер".
80300, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2005

зміст

Слово редактора **129**
Наміри Апостольства молитви на травень **130**
Наміри Апостольства молитви на червень **132**

К'яра Любік
"Слово життя" **133**
† Любомир
Великоднє послання **135**
о. Матей З'єнба, ОП
Церква в часі понтифікату Івана Павла II **137**
Заповіт Папи Івана Павла II *140*
бр. Миколай Микосовський, ЧСВВ
Хресна дорога містом Лева **142**
Слідами великого Папи **142**
Похорон Папи Івана Павла II *143*
Вибір нового Папи *143*
Біографія Папи Венедикта XVI *144*
Тетяна Шпайхер
Таїнство Пасхи **145**
Ігор Скленар
Релігійні мотиви у творчості Павла Тичини **147**
бр. Миколай Микосовський, ЧСВВ
Вервиця – могутня зброя **149**
о. Йосиф Будай, ЧСВВ
Реколекції (5) **151**
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Зустріч на Ясній горі **153**
бр. Миколай Микосовський, ЧСВВ
Мудрість життя **155**
Запитують – відповідаємо *156*
Лєне Майєр-Скуманц
Марія Магдалина **157**

На обкладинці: ікона "Воскресіння Христове" (XVIII ст., Галичина).

“МІСІОНАР” ДО КОЖНОЇ ОСЕЛІ!

Хто ще не читав “Місіонар”,
Який століття вже відсвяткував,
Християнський це часопис,
У житті – духовний компас,
Той щасливий, хто його придбав.

Світом вже мандрує сотню літ,
Місію виконує, як слід,
Побував не в одній хаті,
Розпалив він там багаття,
Де відвічний був духовний лід.

Пресвятого Серця цінний дар,
Всіма люблений “Місіонар”.
Він потішить і розрадить,
У житті тебе не зрадить,
Він для кожного учитель і буквар.

Ти його до себе в гості запроси,
Він, мов свіжість світанкової роси,
Зоря ясна серед ночі,
З пітьми виведе охоче,
Залишитися в оселі попроси.

Посели в своїй світлиці назавжди,
В ній не буде ані горя, ні біди,
Все читай з дітьми охоче,
Вранці, вдень та серед ночі,
Незабаром вже збиратимеш плоди.

Невибагливий, дешевий він є гість,
Лише півтори гривні щомісяця він з’їсть,
З ним не будеш ти скучати,
Вчить на Бога уповати,
Він дияволу у горлі гостра кість.

Передплачуйте журнал “Місіонар”,
Щоб наставником духовним для всіх став!

Любов ДІВЧУР

Передплатний індекс – 23959
Вартість передплати:
на 1 місяць – 1 грн. 68 коп., на 3 місяці – 5 грн. 04 коп., на 6 місяців – 10 грн. 08 коп.

**Коли Христос не воскрес,
то марна проповідь наша,
то марна й віра ваша**

(1 Кор 15, 14)